

**[สิ่ว คือ ข้าศึกศัตรู] : อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา
ในห้องสนทนาเกี่ยวกับความงามบนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม**
**ACNE IS ENEMY : Conceptual Metaphor of Language User
in Chat room About Beauty on Pantip Website**

ธนพล เอกพจน์¹ และ วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา²

Thanapon Eakapont¹ and Wirat Wongpinunwatana²

^{1,2}สาขาวิชาภาษาไทย

^{1,2}Program in Thai

^{1,2}คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

^{1,2}Faculty of Humanities and Social Sciences

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Rajabhat Mahasarakham University

²มหาวิทยาลัยขอนแก่น

²Khon Kaen University

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่เปรียบสืงเป็นข้าศึกศัตรู ตามแนวคิดการศึกษาอุปลักษณ์ในมุมมองภาษาศาสตร์ปริชานของ เลคออฟฟ์และจอห์นสัน (1980) และศึกษาหน้าที่อุปลักษณ์ของโกทลี (1998) ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์โดยเก็บข้อมูลรูปคำอุปลักษณ์จากเว็บไซต์พันทิปดอทคอม (<https://pantip.com>) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 – 2561 โดยเลือกศึกษาเฉพาะห้องเ้ดะเครื่องแบ่ง ซึ่งเป็นห้องสนทนาสำหรับแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นในลักษณะ การตั้งกระทู้ถามตอบบนกระดานสนทนาเกี่ยวกับความงาม แหล่งข้อมูลดังกล่าวเป็นสื่อกลางการแสดงออกทางภาษาที่สามารถสะท้อนปรากฏการณ์การใช้ภาษาอย่างอุปลักษณ์ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ผลการศึกษาพบรูปคำอุปลักษณะที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับข้าศึกศัตรู จำนวน 55 รูปคำ รูปคำอุปลักษณะที่ปรากฏสะท้อนอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา ที่มองว่า [สิ่ว คือ ข้าศึกศัตรู] ที่จ้องเข้ามาจู่โจม ทำร้ายให้มนุษย์เสียโฉม ไร้ซึ่งความงดงาม และเกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ ถึงแม้ว่าสิ่วจะเป็นโรคทั่วไปที่อยู่ใกล้ชิดมนุษย์ แต่ก็เป็นที่เข้าใจยากทำให้มีการกล่าวถึงสิ่วในเชิงเปรียบเทียบ ด้วยการผูกโยงประสบการณ์เกี่ยวกับข้าศึกศัตรู การต่อสู้ ผลกระทบจากศัตรู ฯลฯ ที่รับรู้ในชีวิตประจำวัน มาทำความเข้าใจสิ่ว ว่าเป็นบุคคลน่ากลัว อันตราย ที่ต้องรีบกำจัดให้สิ้นไป ทั้งนี้ การทำความเข้าใจสิ่วด้วยมโนทัศน์ดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าเป็นการเปรียบเทียบด้วยการนำลักษณะเด่นของมโนทัศน์ศัตรูมาทำความเข้าใจการเป็นสิ่วให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะทั้งสิ่วและข้าศึกศัตรูคือสิ่งที่ส่งผลร้าย สร้างความเดือดร้อนแก่ตัวมนุษย์

ผลการวิเคราะห์หน้าที่ของอุปลักษณะที่เปรียบสิ่วเป็นข้าศึกศัตรู พบหน้าที่ 2 ด้าน คือ 1) หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด ได้แก่ หน้าที่อธิบายความคิดที่เป็นนามธรรม และเป็นแบบจำลอง หน้าที่ทำให้เกิดมุมมองใหม่ 2) หน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ ได้แก่ หน้าที่ด้านการมีส่วนช่วยในการเรียบเรียงความ ทำให้เนื้อความเกิดความต่อเนื่อง และมีหน้าที่ช่วยให้อรรถาธิบายชัดเจน ใช้คำน้อยสื่อความได้มาก

คำสำคัญ : ภาษาศาสตร์ปริชาน, อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์, หน้าที่อุปลักษณะ, สิ่ว, ข้าศึกศัตรู

Abstract

The objectives of this article were to analyze metaphorical expressions reflecting conceptual metaphor of Thai language users comparing ACNE IS ENEMY and to study function of metaphor. This article adopted metaphorical framework in term of cognitive linguistics perspective by Lakoff and Johnson, 1980 and function of metaphor by Goatly ,1998 according to pragmatics framework. Metaphorical expressions were specifically collected from Toh Khreuang Paeng chat room of Pantip website since 2013-2018 where people went for exchanging, commenting, questioning and answering about beauty issues on the webboard. The mentioned source is the medium of language rhetoric which is clearly capable of revealing language use phenomena especially metaphor.

The results found 55 metaphorical expressions of enemy semantic filed. They reflected acne is enemy, attacking, hurting human disfigured and causing human unhealthy both on their physical and mind. Although acne is a general disease which is closely related to human, it was an abstract concept and difficult to understand. Thus, comparison could be employed to describe about acne concepts linking some enemy experiences such as war, fighting and effects of enemy. Those concepts perceived from our daily life and they were taken to interpret about acne concepts for instance, acne is horrible and dangerous person, so it must be completely eliminated. Likewise the interpretation of acne is Enemy revealed that the comparison of salience features in enemy concepts were interpreted being acne clearer. Due to the acne and the enemy were both the damage and caused any trouble for human.

The results of function of metaphor comparing Acne is Enemy had 2 functions ; 1) ideational function including explanation and modeling as well as reconceptualization 2) textual function including textual structuring which is aimed to build the consistency of details and help to enhance memorability, foregrounding, and in formativeness.

Keywords : Cognitive Linguistics, Conceptual Metaphor, Function of Metaphor, Acne, Enemy

1. บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารของมนุษย์ บ่อยครั้งที่ภาษา มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของ ผู้ใช้ภาษา ในชีวิตประจำวันมนุษย์อยู่กับสรรพสิ่งต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ความคิด หรือสิ่งต่าง ๆ บางครั้งเป็นการยากที่จะเกิดความรู้ ความเข้าใจในบางเรื่อง อุปลักษณจึงมีความสำคัญและแสดงบทบาทให้การสื่อความหมายในเรื่องนั้นชัดเจน ขึ้น อุปลักษณ หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งให้เป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยเป็นการนำสิ่งที่เป็นรูปธรรมซึ่งหล่อหลอมจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันมาทำความเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมให้ชัดเจนขึ้นผ่านการใช้ภาษาเปรียบเทียบ ผลจากการใช้อุปลักษณจะช่วยให้ เข้าใจมนนทศนหรือความคิดหนึ่งที่มีความซับซ้อนยากที่จะเข้าใจ

ในอดีตมีการศึกษาอุปลักษณในรูปแบบเดิม มองว่า อุปลักษณเป็นลักษณะการใช้ภาษาที่พิเศษ เป็นการตกแต่งถ้อยคำให้สละสลวยซึ่งแตกต่างไปจากภาษาที่ใช้ทั่วไป ผู้ใช้ภาษาส่วนใหญ่จึงมองว่าอุปลักษณเป็นกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่สามารถตกแต่ง ถ้อยคำให้มีความสละสลวย ไพเราะ และเป็นความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์ของกวี (ชัชวดี, 2548 ; ศุภชัย, 2549 ; รัตนียญา และพฤทธิ, 2560) ต่อมาการศึกษาอุปลักษณ ในมุมมองใหม่ โดยเชื่อว่า จริง ๆ แล้วอุปลักษณไม่ได้เป็นกลวิธีทางภาษาของนักเขียน หรือกวีที่สร้างสรรค์ กวีนิพนธ์ วรรณคดี วรรณกรรมเท่านั้น แต่อุปลักษณเป็นกระบวนการทางภาษาในมนุษย์ทุกคน และการใช้อุปลักษณสามารถสะท้อนความคิดผู้ใช้ภาษา ในสังคมหนึ่ง ๆ ได้ ชัชวดี (2538) อธิบายว่า อุปลักษณในมุมมองใหม่นี้ได้รับอิทธิพล มาจากภาษาศาสตร์ปริชานซึ่งแนวคิดพื้นฐานว่า ภาษาเป็นภาพสะท้อนของความคิด (Cognition) และการประมวลผลความคิดของมนุษย์ (Conceptual Process)

Lakoff & Johnson (1980) เป็นนักภาษาศาสตร์ปริชานที่เสนอแนวคิดการศึกษา อุปลักษณมุมมองใหม่ไว้ในหนังสือ Metaphor we live by หนังสือเล่มสำคัญที่ผู้สนใจ ศึกษาต้องมีไว้เป็นเข็มทิศ แนวคิดนี้ สนใจว่า อุปลักษณเป็นสิ่งที่มิอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยมนุษย์ทุกคนจะมีการใช้อุปลักษณเพื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่างที่มีความซับซ้อน ยากที่จะเข้าใจด้วยการเปรียบเทียบ ทั้งนี้ เขาอธิบายว่า ในเมื่อผู้ใช้ภาษาทุกคนบนโลก มีวิธีการเปรียบเทียบเพื่ออธิบายบางสิ่ง เราในฐานะผู้ศึกษาภาษาสามารถทำความเข้าใจ

วิธีคิดเชิงเปรียบเทียบนี้ได้จากการศึกษา “รูปคำอุปลักษณ์ หรือ รูปภาษาที่แสดงการเปรียบเทียบ” (Metaphorical Expressions) เพื่อพิจารณาถึง “อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์” (Conceptual Metaphor) ของผู้ใช้ภาษาว่า มีมุมมองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไร เลคอर्फ และจอห์นสัน ย้ำว่า ในระบบปริชาณหรือระบบความคิดมนุษย์ จะมีกระบวนการถ่ายโยงความหมาย (Mappings) เพื่อทำความเข้าใจในทัศน์บางอย่าง ในลักษณะการเปรียบเทียบ คือจะนำมโนทัศน์ที่มนุษย์มีประสบการณ์รับรู้ในชีวิตทั่วไป ที่เรียกว่า “วงความหมายต้นทาง” (Source Domain) มาเชื่อมโยงเชิงเปรียบเทียบ กับอีกมโนทัศน์หนึ่งที่เป็นนามธรรม เรียกว่า “วงความหมายปลายทาง (Target Domain)” ให้เห็นเป็นรูปธรรม สื่อความคิดได้ง่ายขึ้น ซึ่งทั้งสองส่วนจะมีลักษณะเด่นบางประการที่คล้ายคลึงกัน

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ถือกำเนิดขึ้นมาในช่วง ปี ค.ศ.1980 จนกระทั่งปัจจุบัน (ค.ศ. 2019) รวมระยะเวลาเกือบ 40 ปีแล้ว ที่ทฤษฎีนี้ยังได้รับความสนใจจากวงวิชาการทางด้านภาษาศาสตร์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะวงวิชาการทางด้านภาษาไทย ปรากฏงานที่ศึกษาอุปลักษณ์ตามมุมมองของ Lakoff & Johnson (1980) มากถึง 80 เรื่อง¹ ทั้งนี้ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ ขยายกรอบการศึกษา ตลอดจนทั้งเป็นการประเมินค่าแนวคิดทฤษฎี ดังปรากฏวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา งานวิจัย และบทความวิจัยของนักวิชาการที่นำเสนอในหลายเรื่อง ผลงานที่ปรากฏต่างมุ่งศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของคนไทยที่มีต่อมโนทัศน์หนึ่ง ๆ เช่น มโนทัศน์เกี่ยวกับสงคราม มนุษย์(ผู้หญิง/ผู้ชาย/ครู/นางร้าย) เวลา การเมือง ความรัก ความโกรธ ความกลัว โรค ชีวิต ความตาย พระพุทธศาสนา ความสุข ความทุกข์ ความจน ฯลฯ มโนทัศน์เกี่ยวกับโรคเป็นมโนทัศน์หนึ่งที่มีความน่าสนใจ เพราะโรคคือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมนุษย์แต่บางโรคมีความซับซ้อน ยากที่จะอธิบายหรือสื่อความเข้าใจได้ จึงมักมีการใช้อุปลักษณ์ในการอธิบายหรือกล่าวถึงโรคให้แจ่มชัดขึ้น

¹ ข้อมูลผลสำรวจงานวิจัยอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในภาษาไทยนี้ ผู้วิจัยอ้างอิงมาจากการงานวิจัยของ ศุภชัย (2561) ที่ศึกษาด้านภาพงานวิจัยอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในภาษาไทย ผลการศึกษาพบงานวิจัยที่ศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในวงวิชาการไทยกว่า 80 เรื่อง และส่วนใหญ่ใช้ กรอบแนวคิดของ Lakoff & Johnson (1980) ในการวิเคราะห์

การศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในวงวิชาการภาษาไทยปรากฏชัดเจน เพียง 2 เรื่อง คือ งานของ วรวรรณ (2551) ที่ศึกษา “อุปลักษณะเกี่ยวกับโรคมะเร็งในภาษาไทย ตามแนวปริธานศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคมะเร็งในภาษาไทยว่าสะท้อนมุมมองที่แพทย์และผู้ป่วยมีต่อโรคมะเร็งอย่างไร พบว่าทั้งแพทย์และผู้ป่วยมีอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ต่อโรคมะเร็งหลายมโนทัศน์ เช่น เปรียบโรคมะเร็งเป็นสัตว์ร้าย ภัยวิบัติ เพื่อน วัตถุแปลกปลอม สงคราม การเดินทาง ฯลฯ ต่อมาได้ปรากฏงานที่ศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในภาพรวมซึ่งไม่ระบุโรคที่จะนำมาศึกษา ดังเช่นโรคมะเร็ง และกลุ่มข้อมูลในการศึกษาพิจารณาจากบริบทในวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่สามารถสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคของกลุ่มคนในวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ดังงานของ เชิดชัย (2555) ที่ศึกษา “อุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในภาษาไทยถิ่นใต้” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบริบทตำรายาและตำราการแพทย์ พบว่า ผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้มองว่า [โรค เป็น มนุษย์]² [โรค เป็น วัชพืช] [โรค เป็น สัตว์ร้าย] [โรค เป็น ไฟ] หรือ [โรค เป็น สิ่งสกปรก]

ผู้วิจัยพิจารณาว่า งานที่ศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในภาษาไทยยังมีการศึกษาไม่มากนัก กอปรกับมโนทัศน์โรคเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจและตั้งข้อสังเกตว่าโรคแม้จะเป็นภาวะที่เกิดขึ้นโดยตรงกับมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนต่างต้องเผชิญกับการเจ็บป่วยหรือเป็นโรค แต่โรคบางประเภทเป็นโรคที่อยู่ภายใน ซ้ำซ้อนจึงมีการใช้ภาษาเปรียบโรคกับสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมหรือรับรู้ได้จากประสบการณ์ในชีวิตให้เห็นภาพโรคมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ “สิ่ว” ซึ่งเป็นโรคผิวหนังชนิดหนึ่งที่ทุกคนรู้จัก และเป็นปัญหาผิวสำคัญที่มีการกล่าวถึงบ่อยครั้ง นิวัติ (2527) นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านตจวิทยา อธิบายว่า สิ่วเป็นความผิดปกติของผิวหนังที่พบได้บ่อย โดยเฉพาะใน

² ในภาษาอังกฤษ เมื่อจะเขียนแสดงหรือกล่าวถึงอุปลักษณะเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะต้องทำให้คำหรือข้อความเหล่านั้นโดดเด่นและแตกต่างไปจากปกติ โดยทั่วไปจะใช้วิธีการพิมพ์คำหรือข้อความภาษาอังกฤษที่แสดงอุปลักษณะนั้นด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ทั้งหมดทุกคำ แต่ในภาษาไทยไม่มีตัวอักษรพิมพ์เล็กหรือตัวพิมพ์ใหญ่ เหมือนในภาษาอังกฤษ เมื่อจะเขียนแสดงข้อความที่เป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์จะใช้เครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม [...] คร่อมข้อความนั้นไว้ (สุรเชษฐ์, 2553)

วัยหนุ่มสาว บางรายมีอาการเพียงเล็กน้อย และอาจไม่จำเป็นต้องรักษา แต่ส่วนมากมักจะเป็นมากพอควรและเป็นอยู่นาน ซึ่งนำไปสู่การเกิดรอยแผล ทั้งนี้สิ่วจะเกิดจากภายใต้ผิวมนุษย์ที่มีการสร้างไขมันจากต่อมไขมันมากกว่าปกติ บางครั้งอาจมีการจับตัวของชั้นหนังกำพร้า ชั้นที่ไคลบริเวณท่อน้ำมัน จนเกิดเป็นหัวสิ่ว และสิ่วเมื่อได้รับเชื้อแบคทีเรียในท่อน้ำมันจะนำไปสู่การอักเสบเป็นตุ่มแดงหรือตุ่มหนองได้ ทั้งนี้สิ่วไม่ใช่โรคที่น่ากลัวแต่บางครั้งผลกระทบจากการเกิดสิ่วอาจทำให้เสียโฉมไปตลอดชีวิต จนทำให้บุคลิกภาพเสีย ขาดความมั่นใจในตนเอง และไม่กล้าแสดงออกซึ่งความสามารถของตนได้

สาเหตุที่สิ่วเป็นโรคผิวหนังที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อผู้ป่วย รวมทั้งเป็นโรคที่เกิดขึ้นภายในร่างกายมนุษย์ จึงทำให้ผู้ใช้ภาษาต่างพูดถึงสิ่วในหลายลักษณะ ทั้งนี้ก็เพื่อพยายามทำความเข้าใจการเป็นสิ่ว ผู้วิจัยพบว่าคำศึกศัตรูเป็นมโนทัศน์ที่มักมีการนำมาใช้เป็นอุปลักษณ์เปรียบเทียบกับสิ่วเด่นที่สุด โดยสื่อความเกี่ยวกับสิ่วทำให้เข้าใจสภาพลักษณะ และมุมมองเกี่ยวกับสิ่วที่กระจ่างชัด ดังตัวอย่าง

- “สู้กับสิ่ว2ปี..วันนี้ชนะแล้ว” (หมายเลขสมาชิก 3008151 : โຕะเครื่องแปรง, 2559)
- “มาแชร์ประสบการณ์การรักษาลดลง 3 ปี บ้างอาจมีประโยชน์กับผู้ที่โดนสิ่วโจมตี” (nanatsu : โຕะเครื่องแปรง, 2558)
- “...เจอแล้วว 8 โฉเต็มกำราบสิ่วราดหลักร้อย !!” (สมาชิกหมายเลข 1062691 : โຕะเครื่องแปรง, 2559)
- “เป็นสิ่วเหมือนกันไหมละ คิดเหมือนกันใหม่ว่านางคือศัตรูความสวยของเรา” (Kate-dii : โຕะเครื่องแปรง, 2560)
- “เราพึ่งต่อสู้กับเจ้าสิ่วที่คาง...” (สมาชิกหมายเลข 753877 : โຕะเครื่องแปรง, 2561)
- “แนะนำอะไรที่ช่วยปราบสิ่วอุดตันหน่อยคะ” (สมาชิกหมายเลข 2246319 : โຕะเครื่องแปรง, 2559)
- “เราเคยโดนสิ่วอ้อมที่คาง...” (สมาชิกหมายเลข 1855831 : โຕะเครื่องแปรง, 2556)
- “นี่ คืออาวุธเราใช้ฆ่าเจ้า ‘สิ่ว’...ของทั้งหมด...ชื่อเองใช้เองทุกตัว” (Kitty1234_cm : โຕะเครื่องแปรง, 2556)

จากตัวอย่างปรากฏการนำคำที่อยู่ในวงความหมายที่แสดงถึงการเป็นศัตรูหรือฝ่ายตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็นคำเกี่ยวกับการต่อสู้ การทำสงครามต่อสู้เพื่อทำลายหรือเอาชนะฝั่งตรงข้าม กิริยาแสดงสภาพของศัตรู และอาวุธที่ใช้จัดการกับศัตรู มากล่าวถึงสิ่ว สะท้อนให้เห็นว่าสิ่วเป็นเหมือนข้าศึกศัตรูที่มุ่งโจมตี ทำลายมนุษย์ ซึ่งมนุษย์เอง

ก็ต้องลุกขึ้นสู้ ต่อตีเพื่อเอาชนะและจัดการสัวให้ได้ อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนของหลักฐานภาษา ผู้วิจัยพบว่าในภาษาไทยปรากฏรูปคำอุปลักษณฺที่เปรียบสัวเป็นชำศึกศตฺรหลายคำ โดยหากศึกษาในเชิงลึก จะทำให้ทราบถึงลักษณะที่สอดคล้องกันระหว่างสัวและชำศึกศตฺรในระบบปริธานของผู้ใช้ภาษาไทย นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดหน้าที่ของอุปลักษณฺของโกทลี (Goatly, 1998) มาศึกษาเพื่อพิจารณาว่าอุปลักษณฺมีหน้าที่อย่างไร ร่วมกับการวิเคราะห์อุปลักษณฺเชิงมโนทัศน์ตามแนวคิดของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์รูปคำอุปลักษณฺที่สะท้อนอุปลักษณฺเชิงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่เปรียบสัวเป็นชำศึกศตฺรและศึกษาหน้าที่ของอุปลักษณฺ

3. ระเบียบวิธีวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) รวมทั้งนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การเลือกแหล่งข้อมูล การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

การเลือกแหล่งข้อมูล

งานวิจัยนี้เลือกเก็บข้อมูลภาษาจากฐานข้อมูล “Search Engine Smart Office” บนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม (www.pantip.com) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมและมีชื่อเสียงในประเทศไทย³ เป็นสื่อกลางการแสดงออกทางภาษาที่กว้างขวางสำหรับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย รวมถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนการใช้ภาษาจริง

³ พันทิปมีประวัติความเป็นมายาวนาน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2539 โดยคุณวันฉัตร ผดุงรัตน์ มีการพัฒนาระบบเรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบันรวมระยะเวลากว่า 20 ปี ที่พันทิปได้รับความนิยมและมีชื่อเสียง ข้อมูลดังกล่าวอ้างอิงมาจาก เว็บไซต์วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (<https://th.wikipedia.org/wiki/พันทิป.คอม>)

เพราะมีการสื่อสารในรูปแบบการตั้งกระทู้ ถาม ตอบ แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ โดยมีการแบ่งเป็นห้องสนทนาตามเนื้อหาความสนใจ ซึ่งห้องสนทนาที่ผู้วิจัยสนใจนำมาเป็นแหล่งข้อมูลค้นคว้าคือ “ห้องโຕະเครื่องแป้ง” เพราะเป็นห้องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความงาม การดูแลผิว การรักษาผิว ปัญหาผิว การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับผิวพรรณ ห้องสนทนาดังกล่าวจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมในการวิจัยนี้ เพราะ “สิว” เป็นโรคเกี่ยวกับความงาม และจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นปรากฏรูปคำอุปลักษณะที่กล่าวถึงสิวจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มคำในวงความหมายซ้ำศึกศัตรู

การเก็บข้อมูลรูปคำอุปลักษณะ

งานวิจัยนี้สืบค้นและรวบรวมข้อมูลโดยสืบค้นจากฐานข้อมูล “Search Engine Smart Office” “ห้องโຕະเครื่องแป้ง” บนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม ด้วยคำว่า “สิว” ซึ่งรับรู้ร่วมกันว่าหมายถึง โรคผิวหนังชนิดหนึ่ง⁴ เท่านั้น จะไม่หมายความรวมถึงคำว่า “สิว” ซึ่งเป็นคำสแลงแปลว่า เล็กน้อย ในขั้นต่อมาผู้วิจัยจะคัดเลือกรูปคำอุปลักษณะจากแหล่งข้อมูลดังกล่าว โดยจะพิจารณาจากองค์ประกอบของอุปลักษณะคือจะต้องปรากฏ “แบบเปรียบเทียบ/วงความหมายต้นทาง” และ “สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ/วงความหมายปลายทาง” แบบเปรียบเทียบในบทความนี้คือ รูปคำที่จัดอยู่ในวงความหมายซ้ำศึกศัตรูอันเป็นมโนทัศน์ที่รับรู้เข้าใจร่วมกันในสังคมหนึ่ง ๆ และมีความเป็นรูปธรรมในการที่จะอธิบายสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบหรือสิว ที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น “เราพึ่งต่อสู้กับเจ้าสิวที่คามมา” (สมาชิกหมายเลข 753877 : โຕະเครื่องแป้ง, 2561) “สิว มันทำร้ายอะไรกับชีวิตคุณบ้างอย่าตรมาณะ แต่อยุ่รู้ว่า จริงๆแล้ว สิว มันทำร้ายคุณมากแค่ไหน” (สมาชิกหมายเลข 1611308 : โຕະเครื่องแป้ง, 2560) “การเอาชนะสิวนั้นใช้มากกว่าสกินแคร์ แทนที่ จะต้องต่อสู้ดิ้นรนในการรักษาสิว...ควรจะสูดลมหายใจเข้าลึก ๆ” (Nada_diamond : โຕະเครื่องแป้ง, 2559)

⁴ สิว จัดเป็นโรคผิวหนังชนิดหนึ่ง เกิดได้กับคนทุกเพศทุกวัย พบมากในวัยรุ่นและวัยรุ่นหนุ่มสาว ซึ่งบริเวณที่พบว่าเกิดสิวได้ง่าย คือ ใบหน้า หน้าอก แผ่นหลัง รวมถึงบริเวณอื่น ๆ บนร่างกาย (สถาบันโรคผิวหนัง กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2561) นอกจากนี้ สิว ยังหมายถึง ตุ่มเม็ดเล็ก ๆ ที่มีหนองเป็นไตสีขาว ๆ อยู่ข้างใน มักขึ้นตามหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในงานวิจัยนี้รวมหมายถึงสิวที่เกิดโดยภาพรวมตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายดังที่ปรากฏในการใช้ภาษา

จากตัวอย่างปรากฏรูปคำอุปลักษณะที่มีความหมายเกี่ยวกับข้าศึกศัตรู “ต่อสู้ (สิ่ว)” “ (สิ่ว) ทำร้าย” “เอาชนะ (สิ่ว)” “ต่อสู้ดิ้นรน (สิ่ว)” คือ แบบเปรียบเทียบ ส่วนคำว่า “สิ่ว” คือ สิ่งที่ถูกเปรียบ อนึ่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวอย่างข้อมูลภาษาที่ปรากฏในบทความอาจมีการใช้ภาษาที่บกพร่อง หรือผิดตามหลักการใช้ภาษา ตลอดทั้งมีสัญลักษณ์สื่ออารมณ์ความรู้สึกประกอบการใช้ภาษาร่วมด้วย เนื่องจากผู้วิจัยต้องการคงความสมบูรณ์ของเนื้อหา จึงไม่ได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหา ความหมาย รูปแบบและการใช้ภาษารวมถึงในการยกตัวอย่างข้อความที่มีรูปคำอุปลักษณะ จะมีการอ้างอิงข้างท้ายเพื่อยืนยันที่มาของข้อมูล โดยจะแสดงผลในวงเล็บ (...) ประกอบด้วย ชื่อสมาชิก หรือหมายเลขสมาชิก ชื่อห้องสนทนา และปีพุทธศักราชที่สมาชิกเขียนหรือลงข้อความในกระดานสนทนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลรูปคำอุปลักษณะที่มีความหมายเกี่ยวกับข้าศึกศัตรู ซึ่งแสดงการเปรียบเทียบกับ “สิ่ว” แล้ว ต่อไปผู้วิจัยจะนำรูปคำอุปลักษณะที่พบมาจัดกลุ่มและแยกความหมายย่อยที่อยู่ในขอบเขตของความหมายหรือวงมโนทัศน์ “ข้าศึกศัตรู” เช่น กำจัด (สิ่ว) ขจัด (สิ่ว) สังหารสิ่ว ปราบสิ่ว ฆ่าสิ่ว จัดอยู่ในหมวดหมู่ความหมายเกี่ยวกับการต่อสู้กับศัตรูหรือฝ่ายตรงข้าม อนึ่ง การจัดกลุ่มรูปคำในอุปลักษณะ ผู้วิจัยนับรูปคำอุปลักษณะที่ปรากฏ 1 ครั้ง นับเป็น 1 คำ โดยไม่นับซ้ำ ขึ้นต่อมาจะวิเคราะห์ความหมายประจำของรูปคำที่นำมาใช้เป็นอุปลักษณะ โดยพิจารณาความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556) หนังสือคลังคำ ของ นววรรณ (2555) ตลอดทั้งการวิเคราะห์หรือตีความรูปภาษาบางรูปผู้วิจัยในฐานะเจ้าของภาษาจะเป็นผู้ให้คำอธิบายด้วยตนเอง ทั้งนี้จะพิจารณาจากคำแวดล้อม และบริบทร่วมด้วย

เมื่อวิเคราะห์ความหมายประจำรูปคำแล้ว ต่อมาจะอธิบายถึงการนำรูปคำมาใช้เป็นอุปลักษณะโดยพิจารณาลักษณะเด่นที่มีความเหมือนกันระหว่างแบบเปรียบเทียบและสิ่งที่ถูกเปรียบ เช่น ปรากฏรูปคำว่า “สิ่วบุก” “บุก” เป็นคำที่อยู่ในวงความหมายแสดงกิริยาของศัตรูที่มุ่งทำร้าย เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นถึงสภาพของสิ่วที่เกิดขึ้นบนผิวหนังที่สร้างความเจ็บปวด ความน่ารังเกียจ ไม่งดงามให้กับผิวหนังของมนุษย์ การที่สิ่ว

เกิดขึ้นมาที่ร่างกายก็ไม่ต่างอะไรกับการถูกสิ่วบุกทำร้าย ฉะนั้น สิ่ว กับคัตตูมีลักษณะเด่นเหมือนกันคือส่งผลเสียต่อมนุษย์ ดังนั้น จากรูปคำอุปลักษณะที่ปรากฏสะท้อนอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ [สิ่ว คือ ข้าศึกศัตรู] ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์กระบวนการถ่ายโยงความหมายระหว่างวงความหมายต้นทาง (ข้าศึกศัตรู) และวงความหมายปลายทาง (สิ่ว) ซึ่งพิจารณาจากกลุ่มความหมายย่อยต่าง ๆ ของรูปคำอุปลักษณะข้าศึกศัตรู เพื่อแสดงการเชื่อมโยงเชิงเปรียบเทียบคู่คุณสมบัติของทั้งสองมโนทัศน์ในระบบปริชาณผู้ใช้ภาษาไทย หลังจากนั้น จะแสดงผลการวิเคราะห์หน้าที่ของอุปลักษณะ และสรุปผลอภิปรายผล ตลอดจนเสนอแนะการทำวิจัยต่อไป

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทความวิทยานิพนธ์ศึกษาโดยใช้ทฤษฎีอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor Theory) ที่เสนอโดย Lakoff and Johnson (1980) ซึ่งมีหลักการว่า ภาษากับความคิดมีความสัมพันธ์กัน อุปลักษณะเป็นการใช้ภาษาประเภทหนึ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาได้ ในการศึกษาอุปลักษณะจะมุ่งศึกษาสองส่วนคือ ในขั้นแรกต้องค้นหาและวิเคราะห์รูปคำอุปลักษณะ คือ รูปภาษาที่แสดงการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งให้เป็นอีกสิ่งหนึ่ง และเมื่อพิจารณารูปคำอุปลักษณะแล้วลำดับต่อมาจะวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ คือ ความคิดเชิงเปรียบเทียบในระบบปริชาณของผู้ใช้ภาษา ในขั้นนี้เป็นการศึกษากระบวนการทางความคิดที่เรียกว่า “การถ่ายโยงความหมายหรือเชื่อมโยงมโนทัศน์” จากมโนทัศน์ที่เป็นรูปธรรมที่เรียกว่า “วงความหมายต้นทาง/แบบเปรียบเทียบ” ไปสู่มโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม หรือ “วงความหมายปลายทาง/สิ่งที่ถูกเปรียบ” อย่างเป็นระบบ ซึ่งรูปคำอุปลักษณะที่ปรากฏเป็นกฎแจ้งไขความคิดเชิงเปรียบเทียบและกระบวนการถ่ายโยงความหมายในระบบปริชาณมนุษย์ ยกตัวอย่าง เช่น การเชื่อมโยงมโนทัศน์ในอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ LOVE IS A JOURNEY ตามมุมมองของผู้ใช้ภาษาอังกฤษ (Kövecses, 2010) ดังนี้

⁵ ➡ เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงถึงกระบวนการทำความเข้าใจระบบความคิด โดยเป็นสัญลักษณ์ประกอบการสร้างแบบจำลองแสดงกระบวนการถ่ายโยงความหมาย (Mappings) ระหว่างวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทางในระบบปริชาณของผู้ใช้ภาษา

Source: JOURNEY

the travelers

the vehicle

the journey



Target: LOVE

the lovers

the love relationship itself

event in the relationship...

ภาพที่ 1 แบบจำลองแสดงกระบวนการถ่ายโยงความหมายระหว่าง
“มนทัศน์การเดินทาง” กับ “มนทัศน์ความรัก” ในระบบปริชาณผู้ใช้ภาษา

จากตัวอย่างปรากฏการนำมนทัศน์ที่สะท้อนจากรูปคำอุปลักษณะในวง
ความหมาย “การเดินทาง” มาเป็นแบบเปรียบเทียบเพื่ออธิบายมนทัศน์ปลายทางอย่าง
“ความรัก” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบให้รับรู้ เห็นภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีกระบวนการถ่ายโยง
คุณสมบัติที่คล้ายกันของวงมนทัศน์ทั้งสอง กล่าวคือ ผู้เดินทาง (The Travelers)
ถ่ายโยงความหมายไปยัง คู่รัก (The Lovers) พาหนะสำหรับเดินทาง (The Vehicle)
ถ่ายโยงความหมายไปยัง สัมพันธภาพระหว่างคู่รัก (The Love Relationship Itself)
และการเดินทาง (The Journey) ถ่ายโยงความหมายไปยังเหตุการณ์ในความสัมพันธ์
(Event in the Relationship) ดังนั้น ในบทความวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งวิเคราะห์รูปคำ
อุปลักษณะหรือรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับข้าศึกศัตรูที่แสดงการเปรียบเทียบกับสิด
เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมนทัศน์หรือความคิดเชิงเปรียบเทียบของ
ผู้ใช้ภาษาต่อไป

แนวคิดเรื่องหน้าที่อุปลักษณะ

การศึกษาอุปลักษณะในประเทศไทยช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นอกจากจะศึกษา
อุปลักษณะตามทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาณแล้ว ยังมีการศึกษาอุปลักษณะตามมุมมอง
วาทน์ปฏิบัติศาสตร์ ที่มุ่งศึกษาหน้าที่อุปลักษณะในปริเจทประเภทต่าง ๆ เพื่อพิจารณา
ว่าอุปลักษณะที่ปรากฏในปริเจทนั้น ๆ ทำหน้าที่อย่างไรในการสื่อสาร อาทิจานของ
วิลาวณย์ (2550) ศึกษาอุปลักษณะและหน้าที่อุปลักษณะในปริเจทหนังสือเรียน
วิทยาศาสตร์ไทย ปิยภรณ์ (2552) ยมลภัทร (2553) ศึกษาจากปริเจทหนังสือธรรมะ
เชิดชัย (2555) ศึกษาจากปริเจท ตำรายาทางการแพทย์ภาคใต้ ฯลฯ แนวคิดหน้าที่
อุปลักษณะนี้ได้รับอิทธิพลมาจาก ฮัลลiday (Halliday, 1994) ที่ศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างภาษากับหน้าที่ทางสังคม โดยโกทลี (Goatly, 1998 อ้างถึงใน ณัฐพร, 2556 ; นพรัตน์ และศิริวรรณ, 2561) นำแนวคิดของฮัลลidayมาต่อยอดศึกษา วิเคราะห์และรวบรวม จนได้หน้าที่ อุปลักษณะไว้มากที่สุด สามารถนำมาจัดกลุ่มหน้าที่ได้ 3 ด้านใหญ่ ๆ ซึ่งมีหน้าที่ย่อยและสัมพันธ์กัน ดังตารางแสดงหน้าที่อุปลักษณะต่อไปนี้

หน้าที่ของอุปลักษณะ		
1. หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด	2. หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์	3. หน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ
(1) ทำหน้าที่เติมช่องว่างในคลังคำ (Filling lexical gaps)	(4) หน้าที่ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึก (Expressing emotional attitude)	(8) อุปลักษณะมีส่วนช่วยในการเรียบเรียงความ (Textual structuring) / ลำดับความในบริบท
(2) หน้าที่อธิบายความคิดที่เป็นนามธรรมโดยการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งและเป็นแบบจำลอง (Explanation and modeling)	(5) ทำหน้าที่เป็นคำเตือนเมื่อผู้พูดต้องการหลีกเลี่ยงที่ไม่สุภาพหรือแสดงความหมายในแง่ลบ เป็นการตกแต่งอำพรางภาษา (Decoration, disguise)	(9) หน้าที่ในการสร้างโลกจินตนาการในบริบทนิทานต่าง ๆ
(3) หน้าที่ทำให้เกิดมุมมองใหม่ (Reconceptualization)	(6) หน้าที่เสริมสร้างความสนิทสนม (Cultivating intimacy) ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง	(10) หน้าที่ช่วยให้จดจำ ทำให้โดดเด่น ใช้คำน้อย สื่อความได้มาก (Enhancing memorability, foregrounding, and in formativeness) ได้มาก

นอกจากนี้โกทลียังกล่าวถึงหน้าที่ของอุปลักษณะอีก 2 ประเภทที่คาบเกี่ยวกับกลุ่มถ่ายทอดความคิดและกลุ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ (11) หน้าที่ในการจูงใจผู้ฟังโดยใช้อุปลักษณะที่ผู้พูดใช้อย่างเหมาะสมจะมีผลให้ผู้ฟังทำหรือไม่ทำอะไรบางอย่าง และ (12) หน้าที่กำหนดความคิดของผู้ฟัง อุปลักษณะเป็นเครื่องมือในการกำหนดความสัมพันธ์ของคนในสังคม ดังนั้น บทความนี้จึงนำแนวคิดหน้าที่อุปลักษณะมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเพื่อพิจารณาหน้าที่ของอุปลักษณะในการสื่อสารของผู้ใช้ภาษาจากบริบทในอินเทอร์เน็ต คือ กระดานสนทนาในห้องโตะเครื่องแบ่งซึ่งเป็นห้องสนทนาถามตอบ แลกเปลี่ยน ความรู้เกี่ยวกับความงาม ปัญหา การดูแลผิวพรรณบนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม

5. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบรูปคำอุปลักษณะซ้ำที่ศึกษาค้นคว้าที่เปรียบกับสัจจำนวน 55 คำ หลักฐานทางภาษานี้สะท้อนให้เห็นถึงการที่ผู้ใช้ภาษาพยายามทำความเข้าใจ ซึ่งเป็นโรคผิวหนังประเภทหนึ่งให้รับรู้ เข้าใจเห็นภาพง่ายขึ้นในฐานะศัตรูที่เข้ามารุกราน ทำร้าย

และโจมตีทำให้มนุษย์เสียใจม หมดลันซึ่งความมดงาม มนุษย์จึงต้องลุกขึ้นต่อสู้จัดการ กับสิวให้หมดไป ผู้วิจัยพบว่า รูปคำอุปลักษณะที่ปรากฏมีความหมายสัมพันธ์กับข้าศึก ศัตรูอยู่ 6 วงความหมาย ได้แก่ รูปคำอุปลักษณะคู่ศัตรู, สถานที่ต่อสู้หรือทำสงคราม, กิริยาของศัตรูที่มุ่งทำร้าย, กิริยาการต่อสู้กับศัตรู, อาวุธ และผลการต่อสู้กับศัตรู รูปคำ อุปลักษณะดังกล่าวต่างจัดอยู่ในวงมโนทัศน์ข้าศึกศัตรูทั้งสิ้น ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะอธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างศัตรูกับสิวผ่านการวิเคราะห์รูปคำอุปลักษณะและกระบวนการถ่าย โยงความหมายของอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ผู้ใช้ภาษาตามแนวคิดของเลคอฟฟ์และ จอห์นสัน (1980) รวมถึงพิจารณาหน้าที่อุปลักษณะของโกทลี (1998) ตามแนววจนปฏิบัติ ศาสตร์ต่อไป

ผลการวิเคราะห์รูปคำอุปลักษณะและอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์

1. **รูปคำอุปลักษณะคู่ศัตรู** คือ รูปภาษาที่มีความหมายสื่อถึงบุคคลที่เป็นข้าศึก ศัตรูหรือฝ่ายตรงข้ามโดยนำมาเปรียบกับสิว ซึ่งให้เห็นว่าในมุมมองผู้ใช้ภาษา สิวคือ บุคคลที่ไม่เป็นมิตรกับมนุษย์ เป็นศัตรูที่มุ่งทำร้าย ยืนยันได้จากรูปคำอุปลักษณะจำนวน 8 รูปคำ ได้แก่ แก (ใช้กล่าวถึงสิว) นังรอยสิว (ใช้กล่าวถึงสิว) มัน (ใช้กล่าวถึงสิว) (สิว) นางคือศัตรูความสวย กองทัพ (สิว) ข้าศึก (สิว) สายลับ (สิว) แม่ทัพสิว รูปคำเหล่านี้ อาจเป็นคำสรรพนาม คำนามใช้กล่าวถึงข้าศึก ศัตรู คำกริยาที่แสดงลักษณะพฤติกรรม ของผู้ไม่ประสงค์ดี ทำให้เห็นภาพของสิวเด่นชัด โดยการรับรู้ผ่านมโนทัศน์ข้าศึกศัตรู คำอุปลักษณะในวงความหมายนี้จัดเป็นคำที่สื่อความหมายเชิงลบทั้งสิ้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 “เห้ย ชันผ้าพันรากับสิวมางจนชั้นชนะแล้ว ชันยังต้องแพ่แก๊กหรือนนังสิว”

(สมาชิกหมายเลข 1986057 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2559)

ตัวอย่างที่ 2 “...การที่สิวมาทักทายเราอาจเป็นสัญญาณของแม่ทัพสิวที่กำลังเกณฑ์กองทัพมาได้คะ”

(สมาชิกหมายเลข 1077874 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2558)

ตัวอย่างที่ 3 “ใครก็ได้ช่วยเราหน่อยยยแพ่คริม หนำนนี้โดนกองทัพสิวบุกตรึมเลย 😞😞 ทั้งสิวทั้งร่อยดาร์รอยสิว เต็มไปหมด”

(สมาชิกหมายเลข 3268669 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2559)

ตัวอย่างที่ 4 “บางเมียดักเสบ บาลเมียดุบ เล็กๆน้อยๆ เหมือนข้าศึกส่งสายลับมาให้เชือดทีละตัว 2 ตัว...เอาโละ ข้าศึกมาทีเป็นกลุ่มแหละ สิวักเสบขึ้นทีละ 7-10 เม็ด” (หัวหอมอิสแซบปี : โต้ะเครื่องแป้ง, 2557)

จากตัวอย่างพบรูปคำอุปลักษณ์ “นั่ง” “แก” “แม่ทัพ” “กองทัพบ” “สายลับ” “ข้าศึก” โดย “นั่ง” เป็นคำสรรพนามเรียกเพศหญิง มาจากคำว่า “นาง” คำว่า “นั่ง” สื่อความแรงในลบ มักใช้เรียกถึงสิ่งที่ไม่พอใจ สื่อถึงการอยู่ชั่วตรงข้าม และ “นั่ง” อยู่ในวงความหมายของศัตรูเพราะในบริบทปรากฏรูปคำที่เกี่ยวข้องคือ คำว่า “ฝ่าฟัน” “รบรา” “ชนะ” ส่วน “แก” หมายถึง คำใช้แทนผู้ที่เราพูดถึง จากบริบทสื่อให้เห็นว่า “แก” ใช้กล่าวถึงสิ่งซึ่งสื่อความในเชิงลบที่แฝงนัยถึงการเป็นศัตรูเพราะปรากฏรูปคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการสู้รบ หรือต่อสู้กับศัตรู ดังคำว่า “ฝ่าฟัน” “รบรา” “ชนะ” “แพ้” รวมอยู่ด้วย ส่วน “แม่ทัพ” หมายถึง ผู้ทำหน้าที่คุมกองทัพบ...(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “กองทัพบ” หมายถึง ทหารจำนวนมากที่ยกไปทำสงคราม... (นพวรรณ, 2555) ส่วน “สายลับ” คือ ผู้เข้าไปสืบความลับ...(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) และ “ข้าศึก” หมายถึง ศัตรูของบ้านเมือง, คู่สงคราม, โดยปริยายหมายความว่า ผู้ขัดขวางหรือทำลาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) คำเหล่านี้จัดอยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับศัตรูหรือฝ่ายตรงข้ามทั้งสิ้น

ในบริบทนี้เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่าลิวคือ ศัตรูหรือข้าศึกที่ต่างพากันเข้ามารุกราน จู่โจม ทำลายมนุษย์ เมื่อพิจารณาจะพบว่า การที่ผู้ใช้ภาษานำคำที่มีความหมายสื่อถึงบุคคลที่เป็นข้าศึกศัตรู ผู้ประสงคร้ายมาเปรียบกับลิว สะท้อนให้เห็นลักษณะเด่นที่คล้ายคลึงกันของสองมโนทัศน์คือเป็นสิ่งที่ส่งผลเสีย สร้างความเดือดร้อนทางกายและใจแก่มนุษย์ ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าลิวที่ผู้ป่วยเผชิญจริง ๆ แล้วคือศัตรูตัวฉกาจที่ต้องระวัง และข้าศึกลิวไม่ใช่มีเพียงแค่นคนเดียว แต่อาจมีมากมายจนเป็นกองทัพบได้ ซึ่งเครื่องยืนยันผลการวิเคราะห์นี้พิจารณาได้จากรูปคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏ

2. รูปคำอุปลักษณ์สถานที่ต่อสู้หรือทำสงคราม หมายถึง การนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับสถานที่ในการทำสงครามหรือต่อสู้กับศัตรูมากล่าวถึงบริเวณที่เป็นลิว จากการวิเคราะห์ปรากฏเพียง 3 รูปคำ ได้แก่ สนามรบ(กับลิว) รอยสงคราม (จากลิว) และสมรภูมิลิว ดังตัวอย่าง

- ตัวอย่างที่ 5 “ใกล้ถึงวันนั้นของเดือนที่ไร เหล่าบรรดาสิ่วๆทั้งหลายก็ตั้งกองทัพลีลามบุกทุกที่ ไ้
ที่มีอยู่บนหน้าไหนจะสิ่วเสี้ยน สิ่วจุดตันจากแต่งหน้าทุกวันด้วยแล้ว จะหาอะไรมาปราบดีละ
พอได้เจอ Tsururi รู้จัก รอดตายแล้วคราวนี้ ไม่ว่าจะสมรภูมิสิ่วหน้าขนาดไหน...”
(สมาชิกหมายเลข 2957850 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2559)
- ตัวอย่างที่ 6 “เมื่อช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา ู๋ ๆ หน้าผมก็เป็นสนามรบให้กับสิ่วอย่างหนัก มีสิ่วขึ้น
และยุบไปวันเว้นวัน”
(Silent-Viper : โต้ะเครื่องแป้ง, 2556)
- ตัวอย่างที่ 7 “ทุกวันนี้ก็ใช้ตัวมินชีบำรุงผิวหน้าคะ เพราะอยากได้ผลเรื่องกระจ่างใส ลดรอยดำสิ่ว...
(ก่อนหน้านั้นสิ่วบุกหน้าคะ รอยสงครามเลยมีทั่วหน้าเลย เสียใจจัง กระจิก ๆ)”
(iamlukking : โต้ะเครื่องแป้ง, 2561)

จากตัวอย่างปรากฏรูปคำอุปลักษณะ “สมรภูมิ” “สนามรบ” และ “รอยสงคราม” โดย “สนามรบ” หมายถึง บริเวณที่คู่สงครามต่อสู้กัน...(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ส่วน “สมรภูมิ” หมายถึง บริเวณที่มีการสู้รบ...(นวรรณ, 2555) และ “รอยสงคราม” ทั้งนี้ “สงคราม” หมายถึง การรบใหญ่ที่มีคนจำนวนมากต่อสู้ฆ่าฟันกัน และ “รอย” นวรรณ (2555) จัดให้อยู่ในหมวดหมู่ความหมาย สิ่งที่ปรากฏบนพื้นผิว เช่น รอยเปื้อน รอยเท้า ดังนั้น ในบริบทนี้จึงสรุปว่า “รอยสงคราม” คือ บริเวณที่เกิดเคยสงคราม ที่มีลักษณะที่นำกล้ว อันตรายเมื่อรูปคำดังกล่าวปรากฏในบริบทนี้ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่าผิวหน้าบนร่างกายมนุษย์เป็นเสมือนพื้นที่ที่ถูกรุกรานและเป็นสนามในการสู้กับข้าศึก ทั้งนี้เนื่องจากในบริบทเปรียบสิ่วเป็นกองทัพศัตรูที่ใช้กำลังเข้าโจมตี สร้างความเดือนร้อนแก่ร่างกายมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์จะต้องลุกขึ้นต่อสู้ (รักษาด้วยวิธีต่าง ๆ) เพื่อกำจัด ทำลาย ฆ่าสิ่วให้หมดไป ผิวหน้ามนุษย์จึงไม่ต่างอะไรกับพื้นที่ในการต่อสู้ ทำสงครามกับศัตรูสิ่ว เห็นได้ว่า ผิวหน้ากับสนามรบมีลักษณะเด่นเหมือนกันคือ พื้นที่สำหรับสู้กับศัตรู

3. รูปคำอุปลักษณะแสดงกิริยาของศัตรูที่มุ่งทำร้าย หมายถึง การนำรูปภาพที่สื่อความให้เห็นถึงกิริยาการมุ่งทำร้ายของข้าศึกศัตรู มาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นการกระทำที่ส่งผลร้ายของสิ่ว พบรูปคำอุปลักษณะจำนวน 16 รูปคำ ได้แก่ สิ่วถล่ม สิ่วจู่โจม สิ่วจู่โจมอย่างหนัก (สิ่ว)บุก (สิ่ว) ทำร้าย (สิ่ว) ไม่ปราณี (สิ่ว)เตรียมบุก (สิ่ว) ร้ายกาจ (สิ่ว) ตามรังควาน กองทัพสิ่วบุกตรึม (กองทัพสิ่ว) กระหน้า (สิ่ว) ดาหน้า

(สิ่วบุก) ถล่มทลาย (สิ่ว) เล่นงาน (สิ่ว) ยกพวกมาและ สิ่วรุม (เล่นงาน) รูปคำเหล่านี้สื่อถึงกริยาการจู่โจม ลักษณะและวิธีการเข้ามาทำร้ายของข้าศึกศัตรู เพื่อนำมาทำความเข้าใจการเป็นสิ่ว ดังตัวอย่าง

- ตัวอย่างที่ 8 “รบกวนสาวๆของแบงค์ะ มีปัญหากับหนังหน้า TT ไม่ได้เปลี่ยนครีมหรือเครื่องสำอางใดๆ แต่เหล่าคุณสิ่วก็**บุกจู่โจม**ใบหน้า จนพรุณแบบนี่ เรียกว่าสิ่วอะไร”
(น้องอีราฟปิ่นต้นมะพร้าว : โຕะเครื่องแบงค์, 2556)
- ตัวอย่างที่ 9 “เราก็อสิ่วอริโมน**บุก**เหมือนกัน ช่วงเวลาเป็นเมนส์ที่ไร...กลุ่มใจเหมือนกันคะ”
(สมาชิกรหัสเลข 1739870 : โຕะเครื่องแบงค์, 2561)
- ตัวอย่างที่ 10 “พอตีเพ็งย้ายมาอยู่แถวระยอง แล้วโดน**สิ่วรุมเล่นงาน**คะ เลยอยากทราบว่าสาวระยอง เค๋าไปรักษาสิวกันที่คลินิกไหนคะ”
(หัวหอมอิสแนปปี้ : โຕะเครื่องแบงค์, 2557)
- ตัวอย่างที่ 11 “ถ้าเราเลิกใช้ครีมที่มีสเตียรอยด์ สิ่วจะ**บุกและดาหน้า**เข้ามาทันที บางคนค่อยๆ ลดปริมาณการใช้”
(หัวหอมอิสแนปปี้ : โຕะเครื่องแบงค์, 2557)
- ตัวอย่างที่ 12 “อย่าดราม่านะ แต่อยู่รู้ว่าจริงแล้ว **สิ่ว มันทำร้าย**คุณมากแค่ไหน แบบการเป็นสิ่ว...อาจดูเป็นเรื่องเล็กๆนะ แต่คิดว่าน่าจะมีผลกับชีวิตใครหลายๆคน”
(หัวหอมอิสแนปปี้ : โຕะเครื่องแบงค์, 2557)
- ตัวอย่างที่ 13 “ต่อมาก็เริ่มมีพวกสิ่วหัวดำ สิ่วคบ้าง...หรือไม่มีช่วงหนึ่งที่มีสิ่วหัวดำ แม่เห็นนี่จับบีบเลยคะ พวกมันน่าจะเกาะหรือเล**ยยกพวกมา**.. ตอนนี้มีสิ่วคด สิ่วคุดตัน สิ่วหัวดำ (เยอะ)...”
(สมาชิกรหัสเลข 1211691 : โຕะเครื่องแบงค์, 2558)

จากตัวอย่างพบรูปคำอุปมาอุปไมย “จู่โจม” “รุม” “เล่นงาน” “บุก” “ดาหน้า” “ทำร้าย” และ “ยกพวกมา” โดย “จู่โจม” หมายถึง การโจมตีโดยกะทันหัน (นวรวรรณ, 2555) “รุม” คือ อาการที่คนหลายคนหรือสัตว์หลายตัวรวมกันเข้ามามีทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้หนึ่ง...เช่น รุมตี รุมด่า... (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “เล่นงาน” หมายถึง กระทำเอา มักใช้ในทางไม่ดี... (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “บุก” หมายถึง ฝ่าเข้าไปในบริเวณที่มีขอบเขตกันไว้หรือมีสิ่งกีดขวางเป็นต้น... (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “ดาหน้า” นวรวรรณ (2555) จัดให้อยู่ในกลุ่มความหมายการเคลื่อนที่พร้อมกันหลายคน หมายถึง เรียงหน้ากันเข้าไปเป็นหน้ากระดาน เช่น วิ่งดาหน้าเข้าปะทะ “ทำร้าย” หมายถึง ทำให้บาดเจ็บหรือเสียหาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) และ “ยกพวก” หมายถึง ไปจำนวนมากเพื่อกระทำการร่วมกัน เช่น ยกพวกตีกัน (นวรวรรณ, 2555) รูปคำเหล่านี้จัดอยู่ใน

วงความหมายแสดงกิริยาของศัตรูที่มุ่งทำร้ายและศัตรูทุกคำ เพราะรูปคำดังกล่าวปรากฏร่วมกับคำแวดล้อมที่สื่อถึงการเป็นศัตรู ผู้รุกราน ซึ่งสื่อความหมายเชิงลบทั้งสิ้น ดังจะอธิบายต่อไป

ในบริบทนี้ ปรากฏการนำรูปคำที่สื่อกิริยาของศัตรูที่มุ่งทำร้ายมากล่าวเชิงเปรียบเทียบกับสิว ซึ่งสื่อให้เห็นระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาที่เปรียบสิวเป็นข้าศึกศัตรูที่บุกรุกโจมตีเข้ามาเพื่อหวังจะจัดการมนุษย์ สิว กับ ศัตรู จึงมีลักษณะเด่นเหมือนกันคือ ผู้ไม่ประสงค์ดีที่ใช้กำลังเข้าทำร้ายฝ่ายตรงข้ามหรือคู่ศัตรูให้เดือดร้อน กล่าวคือ โดยปกติตามระบบการรับรู้ทั่วไป ข้าศึกศัตรูเมื่อพบกับฝ่ายตรงข้ามก็มักจะดาหน้าเข้าไปและใช้กำลังเข้าต่อสู้ ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือล้มตาย เฉกเช่นเดียวกับสิวที่ผู้ใช้ภาษามองว่าเป็นศัตรูที่ใช้กำลังประทุษร้ายสร้างความเจ็บปวด รำคาญ ไม่สบายกาย ไม่สบายใจแก่มนุษย์และนำมาซึ่งความไม่งดงามของผิวพรรณ อุปลักษณะจึงช่วยอธิบายกระบวนการดังกล่าวให้สื่อความชัดเจนและช่วยให้รับรู้ว่าการเจ็บปวด ทรมานไม่สบายกายไม่สบายใจจากการเป็นสิวนั้นเหมือนกับการถูกศัตรูทำร้าย อย่างไรก็ตามหากอธิบายตามหลักการแพทย์จะพบว่าการใช้กำลังทำร้ายมนุษย์ก็เหมือนกับการที่สิวเกิดการอักเสบหรือการปะทุของไขมันหรือคอโมโดนใต้ผิวหนังจนทำให้เกิดตุ่มบวมแดง ซึ่งสร้างความเจ็บปวด ทรมาน นอกจากนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า รูปคำส่วนใหญ่ยังสื่อให้เห็นถึงจำนวนสิวที่มากมายและเข้ามาอย่างรวดเร็ว โดยที่ผู้ป่วยเป็นสิวไม่ได้ตั้งใจ

4. **รูปคำอุปลักษณะแสดงกิริยาการต่อสู้กับศัตรู** หมายถึง การนำรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับการรุกรานต่อสู้โจมตีเพื่อเอาชนะและรูดพันข้าศึกหรือฝ่ายตรงข้ามมาเปรียบเทียบกับเห็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่กำลังพยายามทำการรักษาสิว (ศัตรู) ให้หายไปไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม ปรากฏรูปภาษาแสดงอุปลักษณะจำนวน 19 รูปคำ ได้แก่ ต่อสู้ (กับสิว) ฆ่า (สิว) การเอาชนะสิว ต่อสู้ดิ้นรน วิธีเอาชนะสิว รบ (กับสิว) ฝ่าฟัน (กับสิว) รบรา (กับสิว) ตั้งแนวรบ (กับสิว) โคน (สิว) จัดการ (กับสิว) กำราบสิว ปราบ (สิว) เผชิญ (กับสิว) กำจัด (สิว) เปิดศึก (กับสิว) ผจญ (กับกองทัพสิว) ปลิดชีพ (สิว) และเชือดสิว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14 “เราพึ่งต่อสู้กับเจ้าสิ่วที่ค้างมา มันเป็นสิ่วฮอริโมนะ ลองมาทุกอย่างแล้ว”

(สมาชิกหมายเลข 753877 : โຕะเคโระแบ้ง, 2561)

ตัวอย่างที่ 15 “สวัสดีค่ะเพื่อนๆที่พี่น้องทุกคนนนน หายไปนานวันนี้ตายกลับมาแล้วนะคะ กลับมาพร้อมกับ
ความรู้และเคล็ดลับดีๆตามหัวกระทุเลย นั่นคือ.. การจัดการกับสิ่ว พร้อมแนะนำไอเทมเด็ดชนิดที่ว่า
ปราบสิ่วได้อยู่หมัดในชั่วข้ามคืน!...”

(สมาชิกหมายเลข 3661101 : โຕะเคโระแบ้ง, 2561)

ตัวอย่างที่ 16 “เห้ย ชันฝ่าฟันรบรากับสิ่วมาจนชั้นชนะแล้ว ชันยังต้องแพ้อีกหรอஙสิ่ว”

(สมาชิกหมายเลข 1986057 : โຕะเคโระแบ้ง, 2559)

ตัวอย่างที่ 17 “พอดิสิ่วมันขึ้นแต่มันไม่ยอมลงครับ จึงกะว่าจะหาครีมแต่มสิ่วที่มาการาบมันหนอย
ครับรบกวนผู้รับออกทีครับ”

(สมาชิกหมายเลข 2482686 : โຕะเคโระแบ้ง, 2559)

ตัวอย่างที่ 18 “เราคิดว่าคลินิกไหนรักษาได้คือเทพะ เพราะไม่เคยมีอะไรฆ่าสิ่วเมื่อนี้ได้จริงๆ เธออยู่เชียงใหม่มัคะ”

(สมาชิกหมายเลข 4329654 : โຕะเคโระแบ้ง, 2561)

ตัวอย่างที่ 19 “กราบเจ้าของกระทุเลยคะ ตอนนีกำลังเผชิญกับสิ่วอยู่ ทำไงก็ไม่หายขาดสักที”

(สมาชิกหมายเลข 2814376 : โຕะเคโระแบ้ง, 2561)

ตัวอย่างที่ 20 “วิธีกำจัดสิ่วออกจากใบหน้าวิธีไหนดีครับ ใช้แล้วเห็นผลเร็วไม่ทำลายผิวด้วยครับ”

(สมาชิกหมายเลข 4202027 : โຕะเคโระแบ้ง, 2561)

ตัวอย่างที่ 21 “บางเม็ดอักเสบ บาลเม็ดยุบ เล็กๆน้อยๆ เหมือนเข้าศึกสลายกลับมาให้เชือดทีละตัว 2 ตัว สภาพ
จิตใจให้ 4/10”

(หัวหอมฮิสแนปปี : โຕะเคโระแบ้ง, 2557)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏรูปคำอุปลักษณ์ ได้แก่ “ต่อสู้” “จัดการ” “ปราบสิ่ว” “ฝ่าฟัน” “รบรา” “การาบ” “ฆ่า” “เผชิญ” “กำจัด” “เชือด” โดย “ต่อสู้” หมายถึง สู้เฉพาะหน้า, รบกัน, ตีรันกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “ปราบ” หมายถึง ทำให้ราบ, ทำให้อยู่ในอำนาจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “รบรา” คือ ต่อสู้กัน...(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “การาบ” หมายถึง...ทำให้หักส่ว, ทำให้สิ้นพยศ, ทำให้สิ้นฤทธิ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “ฆ่า” คือ ทำให้ตาย...(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “เผชิญ” คือ ประชุม, ชนกัน, ปะทะกัน, ต่อกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “กำจัด” หมายถึง ขับไล่, ปราบ, ทำให้อันไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ส่วน “จัดการ” นววรรณ (2555) จัดให้อยู่ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับการกระทำให้เป็นไปตามต้องการ ในบริบทสื่อให้เห็นถึงการต่อสู้กำจัดสิ่วให้หมดไปดังคำที่ปรากฏว่รวมคือ “ปราบสิ่ว” “อยู่หมัด” ซึ่งสื่อถึงการต่อสู้จัดการฝ่ายตรงข้าม ส่วนคำว่า “ฝ่าฟัน” หมายถึง ต่อสู้จนผ่านพ้นเหตุการณ์ (นววรรณ, 2555)

ในบริบทนี้สื่อถึงการต่อสู้กับศัตรูเพราะมีคำแวดล้อมคือ “รบรา” และ คำว่า “เชือด” โดยปริยายหมายถึง การฆ่า ผู้วิจัยพิจารณาว่า รูปคำอุปลักษณะที่พบสะท้อนให้เห็นกิริยาการต่อสู้กับศัตรู (สิว) แม้ว่าความหมายประจำรูปศัพท์บางคำไม่เกี่ยวข้องกับการสู้กับข้าศึกศัตรู แต่คำแวดล้อมในบริบทที่ปรากฏร่วม ช่วยสื่อความคิดและตีความ

จากหลักฐานทางภาษาที่ปรากฏ เผยให้เห็นระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาในการพยายามทำความเข้าใจสิวผ่านมโนทัศน์ข้าศึกศัตรู โดยจากรูปคำอุปลักษณะข้างต้นอยู่ในกลุ่มความหมายกิริยาอาการพฤติกรรมการต่อสู้กับฝ่ายตรงข้าม ในบริบทนี้สิวจึงเป็นผู้ที่เข้ามารุกราน ทำร้าย มนุษย์จึงต้องตั้งรับ เผชิญเพื่อสังหารศัตรูอย่างสิวให้หายไป ผู้วิจัยพบว่าผู้ใช้ภาษาเชื่อมโยงลักษณะเด่นของสิวและศัตรู โดยมองว่าการรุกราน ต่อสู้เพื่อให้ศัตรูพ่ายแพ้ไป ก็เหมือนกับ การรักษาให้สิวหายออกไปจากผิวหนังมนุษย์ ซึ่งอาจจะใช้ผลิตภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ การรับประทานอาหาร หรือการรักษาความสะอาด

5. รูปคำอุปลักษณะอาวุธ หมายถึง รูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับอาวุธ ยุทธปกรณ์ในการต่อสู้เพื่อทำสงครามกับข้าศึกศัตรู จากการศึกษาพบเพียง 1 รูปคำ คือ อาวุธ (จัดการสิว) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 22 “ดูหน้าอีกที เข้า ผดขึ้นนนน แต่โชคดีที่เนสจะเก็บ**อาวุธ**โค่นสิวไว้กับตัวตลอด 5555 เหมือนจะน่ากลัว แต่ปล่าวเลยมันอ่อนโยนกับผิวมาก...” (หัวหอมฮิสแนปปี : โຕะเครื่องแป้ง, 2557)

ตัวอย่างที่ 23 “มาไหวต**อาวุธ**ประจำโຕะแป้ง พิซิตสิวอุดตัน” กัน” (สมาชิกหมายเลข 719189 : โຕะเครื่องแป้ง, 2556)

ในเมื่อสิวเป็นประหนึ่งข้าศึกศัตรู ที่มุ่งทำร้ายให้มนุษย์เสียโฉม ผิวพรรณมีตำหนิ ไม่สวยงาม มนุษย์จึงลุกขึ้นปะทะ ต่อต้าน และสู้จนสิวตายหรือหายไปจากร่างกาย โดยมีอาวุธช่วย ซึ่งในบริบทนี้ปรากฏคำว่า “อาวุธ” หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ผู้วิจัยพิจารณาว่า ผู้ใช้ภาษาเปรียบสิวเป็นศัตรู ที่จะต้องขับไล่ กำจัดให้พ้นไป ทั้งนี้ในการต่อสู้จะต้องมีอาวุธเป็นเครื่องทุ่นแรง อีกนัยหนึ่งคือผลิตภัณฑ์ ยา ครีม เครื่องมือแพทย์ที่ช่วยในการฆ่า ทำลาย หรือจัดการสิวให้ออกไปจากผิวหนัง จึงกล่าวได้ว่า “ในการต่อสู้มีอาวุธฉันใด การรักษาสิวก็ต้องมีอาวุธฉันนั้น”

6. **รูปคำอุปลักษณ์แสดงผลการต่อสู้กับศัตรู** หมายถึง การนำรูปภาพที่มีความหมายแสดงถึงผลการต่อสู้กับข้าศึกศัตรูมาเปรียบเทียบกับผลจากการรักษาผิวจากการวิจัยพบรูปคำที่สื่อถึงผลการต่อสู้กับศัตรู จำนวน 8 รูปคำ ได้แก่ พิษิต (สิว) ไม่ยอมแพ้สิว ชนะสิว สิวราบคาบ สิวกระเจิง (กองทัพสิว) ก็พากันหนีไปหมดแล้ว (สิว) รามือ และกอบกู้ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 24 "...belara ไม่เคยกิน แต่ yasmin นี่ไม่ค่อยเห็นผลเท่าไรละ เคยกินแต่ไดแอนลัก 2 เดือนเห็นผล
คะหน้าจะแห้ง ไวแดด แต่สิวราบคาบคะ..." (สมาชิกรายหมายเลข 883560 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2559)

ตัวอย่างที่ 25 "ดีใจจริง ๆ ค่ะ...ตอนนี้หนูกำลังต่อสู้กับสิวอยู่คะ มันรามือไปเยอะ จะเกือบราบคาบแล้วละคะ..."
(สมาชิกรายหมายเลข 825808 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2556)

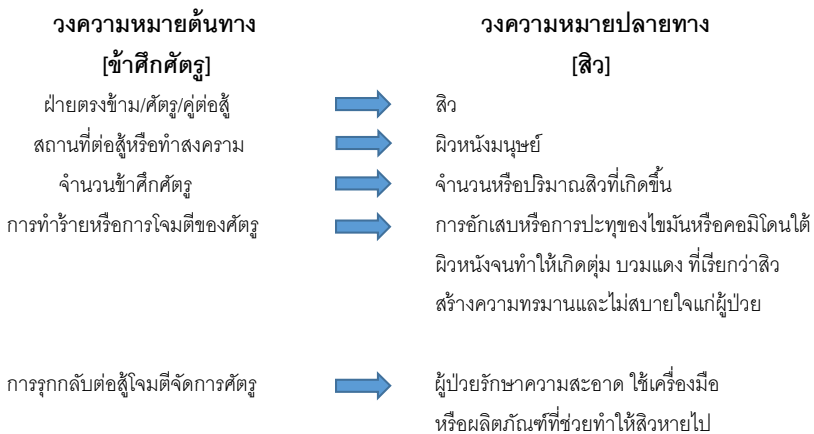
ตัวอย่างที่ 26 "สู้กับสิว2ปี.. วันนีชนะแล้ว" (สมาชิกรายหมายเลข 3008151 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2559)

ตัวอย่างที่ 27 "วิธีรักษาสิวแบบง่าย ๆ ที่เองได้ด้วยครับ 1.ใช้ขาว สามารถพิษิตสิวด สิวอดต้น ได้เป็นอย่างดี...
แค่ล้างหน้าให้สะอาดแล้วพอกด้วยใช้ขาว..." (สมาชิกรายหมายเลข 3686084 : โต้ะเครื่องแป้ง, 2560)

จากตัวอย่างปรากฏรูปคำอุปลักษณ์ "สิวราบคาบ" "รามือ" "ชนะ" และ "พิษิต" โดย "ราบคาบ" หมายถึง อาการที่ยอมแพ้อย่างไม่มีเงื่อนไข...(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) "รามือ" หมายถึง ทำงานน้อยลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในบริบทนี้ "รามือ" หมายถึง ยอมถอยหรือยอมแพ้ในการต่อสู้ เพราะปรากฏคำที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับการต่อสู้กับศัตรูร่วมอยู่ด้วย ส่วน "ชนะ" และ "พิษิต" นววรรณ (2555) จัดให้อยู่ในหมวดหมู่ความหมายการแพ้ชนะ หมายถึง เป็นฝ่ายประสบความสำเร็จในการต่อสู้ ฉะนั้น ในบริบทนี้สะท้อนว่า "สิว" คือ "ศัตรู" ที่มนุษย์ต่อสู้และปราบให้หมดไป ทั้งนี้ จากรูปคำข้างต้นมีความหมายสื่อถึงผลการต่อสู้ ในแง่การมีชัยชนะเหนือสิว ซึ่งรูปคำส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษามองว่าสิวจะต้องพ่ายแพ้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้อาวุธหรือวิธีการรักษาต่าง ๆ หนึ่ง ในวงความหมายนี้สะท้อนให้เห็นลักษณะเด่นที่คล้ายคลึงกันของสองมโนทัศน์นี้ในระบบปริธาน โดยผู้ใช้ภาษามองว่าทั้งสิวและข้าศึกสามารถแพ้ได้ หากมนุษย์มุ่งมั่น รู้วิธีการตั้งรับและต่อสู้ อีกนัยหนึ่งคือการรู้จักวิธีการรักษา สิวที่เป็นอยู่ก็จะพ่ายแพ้ไป หากเมื่อมองในมุขกลับสิวถือว่าเป็นฝ่ายชนะได้ หากผู้ป่วยประมาทไม่ดูแลรักษาความสะอาด หรือไม่ใช้ผลิตภัณฑ์หรือเวชสำอางที่เหมาะสมก็อาจทำให้

เกิดลิวมากขึ้น จนกลายเป็นกองทัพและยากแก่การรักษา การมองผ่านมุมมองเช่นนี้
ทำให้เข้าใจการเป็นลิวมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาทำความเข้าใจลิวในระบบความคิด
ด้วยการนำมโนทัศน์ที่รับรู้จากประสบการณ์เกี่ยวกับข้าศึกศัตรูมาใช้เป็นแบบเปรียบเทียบ
หรือวงความหมายต้นทางเพื่ออธิบาย “ลิว” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบหรือวงความหมาย
ปลายทาง จึงสะท้อนให้เห็นกระบวนการเปรียบเทียบในระบบปริธาน ผู้ใช้ภาษาที่
เปรียบ [ลิว คือ ข้าศึกศัตรู] ทั้งนี้อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ดังกล่าวเกิดจากการนำ
คุณลักษณะเด่นบางประการในมโนทัศน์ข้าศึกศัตรูที่สะท้อนจากกลุ่มความหมาย
ของรูปคำอุปลักษณะมาเชื่อมโยงเชิงเปรียบเทียบกับลักษณะบางประการของลิวในระบบ
ปริธานผู้ใช้ภาษา เป็นที่ ๆ ดังแบบจำลองทางความคิดต่อไปนี้



ภาพที่ 2 แบบจำลองแสดงกระบวนการถ่ายโยงความหมายระหว่าง “มโนทัศน์ข้าศึกศัตรู” กับ “มโนทัศน์ลิว” ในระบบปริธานผู้ใช้ภาษา

แบบจำลองทางความคิดข้างต้นชี้ให้เห็นกระบวนการถ่ายโยงความคิดระหว่าง
วงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทางอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ในมุมมอง
ผู้ใช้ภาษา ฝ่ายตรงข้าม/ศัตรู/คู่ต่อสู้เปรียบเป็นลิว สถานที่ต่อสู้หรือทำสงครามเปรียบเป็น

ผิวหนึ่งบนร่างกายมนุษย์ จำนวนข้าศึกหรือศัตรูที่เข้ามารุกรานเปรียบเป็นจำนวนหรือปริมาณสิ่งที่เกิดขึ้น การทำร้ายหรือการโจมตีของศัตรูเปรียบเป็นการอักเสบหรือการปะทุของไขมันหรือคอมีโดนใต้ผิวหนังจนทำให้เกิดตุ่ม บวมแดง ที่เรียกว่าสิ่ว ซึ่งสร้างความทรมานและไม่สบายใจแก่ผู้ป่วย การรุกรานกลับต่อผู้โจมตีข้าศึกหรือฝ่ายตรงข้ามในสงครามเปรียบเป็นผู้ป่วยรักษาความสะอาด ใช้เครื่องมือหรือผลิตภัณฑ์ที่ช่วยทำให้สิ่วหายไป อารูที่ใส่ต่อสู้เปรียบเป็นยา ครีม เครื่องมือ การดูแลสุขภาพ ผลการต่อสู้เปรียบเป็น หากผู้ป่วยดูแลสุขภาพดีหมดทั้งใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม สิ่วที่เป็นอยู่จะทุเลาหรือหายไป (ชนะ) แต่หากไม่ดูแลตัวเองสิ่วที่เป็นอยู่อาจเรื้อรัง รักษาไม่หาย จนอาจเกิดแผลเป็นทิ้งไว้บนผิว (แพ้)

ผลการวิเคราะห์หน้าที่อุปลักษณ์

หลังจากที่วิเคราะห์รูปคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ [สิ่ว คือ ข้าศึกศัตรู] ตามแนวคิดของ เลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) เพื่อพิจารณาระบบความคิดเชิงเปรียบเทียบผ่านการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันแล้วต่อไปผู้วิจัยจะนำแนวคิดเรื่องหน้าที่ของอุปลักษณ์ตามแนวคิดของโกทลี (Goatly, 1998) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หน้าที่ของอุปลักษณ์ในบริบทกระดานสนทนาในห้องสนทนาเกี่ยวกับความงามบนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม เพื่อแสดงให้เห็นว่าอุปลักษณ์มีพลังในการสื่อสารอย่างไร จากการศึกษาพบหน้าที่อุปลักษณ์ 2 ประเภท ได้แก่ หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด และด้านการเรียบเรียงความ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด หลังจากวิเคราะห์รูปคำอุปลักษณ์และอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ [สิ่ว คือ ข้าศึกศัตรู] ผู้วิจัยพบว่า การที่ผู้ใช้ภาษาทำความเข้าใจสิ่ว ผ่านมนทัศน์ข้าศึกศัตรู ด้วยเพราะผู้ใช้ภาษามองเห็นลักษณะเด่นที่มีความคล้ายคลึงกันระหว่างสองมนทัศน์ จึงนำมนทัศน์เกี่ยวกับข้าศึกศัตรูมาอธิบายการเป็นสิ่วผ่านการใช้ภาษาอุปลักษณ์ เป็นการนำสิ่งที่ป็นรูปธรรมมากกว่า มีประสบการณ์ใกล้เคียงหรือคุ้นเคยมาอธิบาย ซึ่งอุปลักษณ์ดังกล่าวสามารถถ่ายทอดความคิดแก่ผู้ใช้ภาษาในสังคมได้ โดยพบหน้าที่ถ่ายทอดความคิด 2 หน้าที่ย่อย ได้แก่ ทำหน้าที่อธิบายความคิดที่เป็นนามธรรมและเป็นแบบจำลอง และทำหน้าที่เปลี่ยนมุมมองใหม่

1.1 **หน้าที่อธิบายความคิดที่เป็นนามธรรมและเป็นแบบจำลอง** กล่าวคือ อุปลักษณะมีหน้าที่ในการอธิบายความคิดที่เป็นนามธรรม โดยการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งที่เป็นซับซ้อน เข้าใจยากผ่านสิ่งที่ป็นรูปธรรมมากกว่า ให้สื่อความคิดชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่รับรู้จากชีวิตประจำวันมาทำความเข้าใจพบว่า ผู้ใช้ภาษาเปรียบสิวเป็นข้าศึกศัตรู ดังเห็นได้จากรูปคำอุปลักษณะที่มีความหมายเกี่ยวกับคู่ศัตรู, สถานที่ต่อสู้หรือทำสงคราม, กิริยาของศัตรูที่มุ่งทำร้าย, กิริยาการต่อสู้กับศัตรู,อาวุธ, ผลการต่อสู้กับศัตรู รูปคำอุปลักษณะที่อยู่ในวงความหมายเหล่านี้เป็นรูปภาษาที่ทำหน้าที่อธิบายสื่อความเกี่ยวกับสิวให้รับรู้ง่ายขึ้นผ่านระบบการรับรู้เกี่ยวกับศัตรู ทั้งในด้านรูปลักษณะ จำนวน การกระทำ ผลกระทบ ฯลฯ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 “ใครก็ได้ช่วยเราหน่อยยย แพ้คริมน้ำนี้โดนกองทัพสิวบุกตรึมเลย □□ ทั้งสิวทั้งรอยดำรอยสิว เต็มไปหมด” (หัวหอมอิสแซปป์ : โตะเครื่องแป้ง, 2557)

ตัวอย่างที่ 2 “พอดีเพิ่งย้ายมาอยู่แถวๆระยอง แล้วโดนสิวรุมเล่นงานคะ เลยอยากทราบข่าวสารของ เค้าไปรักษาสิวกันที่คลินิกไหนคะ...” (หัวหอมอิสแซปป์ : โตะเครื่องแป้ง, 2557)

ตัวอย่างที่ 3 “หรือไม่มีช่วงหนึ่งที่สิวหัวดำ แม่เห็นมีจับบีบเลยคะ พวกมันอาจจะโกรธเลยยกพวกมา.. ตอนนี้มีสิวมด สิวสุดตัน สิวหัวดำ(เยอะ)...” (สมาธิกหมายเลข 1211691 : โตะเครื่องแป้ง, 2558)

จากตัวอย่างจึงเห็นได้ว่า อุปลักษณะยังช่วยสร้างแบบจำลองทางความคิดให้เห็นภาพและเข้าใจในทัศนเกี่ยวกับสิวมากขึ้นประหนึ่งศัตรูที่มุ่งทำลาย สร้างความไม่สบายกายไม่สบายใจแก่มนุษย์หรือผู้ป่วย เชิดชัย (2555) กล่าวว่า การที่อุปลักษณะสามารถสร้างแบบจำลองทางความคิดแก่มนุษย์ได้นั้น เพราะอุปลักษณะจะทำหน้าที่สะท้อนภาพบางอย่างที่มนุษย์เคยมีประสบการณ์ในการรับรู้และเข้าใจมาก่อน เพื่อโยงไปสู่การทำความเข้าใจในสิ่งใหม่หรือสิ่งที่ซับซ้อนด้วยภาพของประสบการณ์เดิม

1.2 **หน้าที่ทำให้เกิดมุมมองใหม่** อุปลักษณะมีหน้าที่ทำให้เกิดมุมมองใหม่ในระบบการรับรู้ กล่าวคือ ดังที่กล่าวแล้วว่าอุปลักษณะเป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่ซับซ้อนให้รับรู้ง่ายขึ้นด้วยสิ่งที่ป็นรูปธรรมมากกว่า ผลจากการให้อุปลักษณะจึงช่วยสร้างมุมมองใหม่แก่สิ่งที่ถูกเปรียบ (สิว) ในความคิดผู้ใช้ภาษาได้ เช่น ในบทความนี้ศึกษาอุปลักษณะที่ผู้ใช้ภาษาเปรียบสิวเป็นข้าศึกศัตรู เกิดจากการนำลักษณะเด่นที่คล้ายคลึงกันของมโนทัศน์สิวและข้าศึกศัตรู คือ สิ่งที่ส่งผลกระทบหรือความเดือนร้อนแก่มนุษย์

มาทำความเข้าใจเชิงเปรียบเทียบในระบบปริชาน ผ่านการใช้ภาษาอุปลักษณ์ ผลจากการใช้อุปลักษณ์จึงช่วยให้เกิดมุมมองใหม่แก่ผู้ใช้ภาษาว่าจริง ๆ แล้ว สิวแม้จะโรคผิวหนัง แต่ก็มีควมน่ารักแล้ว อันตราย ร้ายกาจ ไม่ต่างกับข้าศึกศัตรูที่มุ่งมาต่อตี ทำร้ายมนุษย์ ดังแสดงให้เห็นจากผลจากการเป็นสิวนคือ ความเจ็บปวด การอับอาย ไม่สบายกาย ไม่สบายใจ เพราะรอยสิวที่บดบังความงามของผิวหนัง

2. หน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ

อุปลักษณ์สามารถมีหน้าที่ในการเรียบเรียงความ โดยทำให้ข้อความมีเอกภาพและสัมพันธภาพ ช่วยประหยัดถ้อยคำแต่สื่อความได้มากจึงสะดวกต่อการจดจำ ผลการวิจัยพบหน้าที่ย่อยประเภทนี้ 2 ประการ คือ ทำหน้าที่ช่วยในการเรียบเรียงความ และช่วยให้จดจำ ทำให้โดดเด่น ใช้คำน้อยสื่อความได้มาก ดังนี้

2.1 อุปลักษณ์มีส่วนช่วยในการเรียบเรียงความ ทำให้เนื้อความเกิดความต่อเนื่องในลักษณะของการใช้อุปลักษณ์ในชุดเดียวกัน กล่าวคือ ผู้วิจัยพบว่ารูปคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏสามารถสร้างความต่อเนื่องให้แก่เนื้อความเกี่ยวกับสิวในบริบทกลุ่มข้อมูลได้ เพราะเนื้อความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิวปรากฏรูปคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนอุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ในชุดเดียวกัน คือ [สิว คือ ข้าศึกศัตรู] ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4 “หนูกำลังต่อสู้กับสิวอยู่ค่ะ มันรวมมือไปเยอะจะเกือบรวบคาบแล้วละค่ะ”

(สมาชิกหมายเลข 825808 : โด๊ะเครื่องแป้ง, 2556)

รูปคำอุปลักษณ์ทั้งสามคำนี้ต่างมีความหมายในทิศทางเดียวกันในข้อความข้างต้นที่กล่าวถึงการเป็นสิว อีกทั้งรูปคำอุปลักษณ์ดังกล่าวยังสื่อความให้เห็นภาพของสิวชัดเจนขึ้นในรูปของศัตรูที่มนุษย์ ต้องฝ่าฟัน ต่อสู้ จัดการให้แพ้พ่าย หรือหายไป ด้วยเหตุนี้ อุปลักษณ์ที่ปรากฏสามารถช่วยเรียบเรียงความทำให้เนื้อความเป็นลำดับต่อเนื่องเข้าใจชัดเจน

2.2 หน้าที่ช่วยให้จดจำ ทำให้โดดเด่น ใช้คำน้อยสื่อความได้มาก พบว่า อุปลักษณ์ที่ปรากฏมีหน้าที่ช่วยเรียบเรียงความด้านการทำให้เกิดการจดจำ ด้วยการนำมนทัศน์ข้าศึกศัตรูมาเปรียบกับสิว ทำให้มนทัศน์สิวโดดเด่นและก่อให้เกิดการจดจำว่า “สิว” แท้ที่จริงไม่ต่างอะไรกับข้าศึกศัตรูที่เข้ามารุกราน ทำลาย ฉะนั้น

ผู้ที่เป็นสิ่วต้องหาวิธีการรักษาหรือขจัดให้สิ้นไป ผู้วิจัยพิจารณาว่ารูปคำอุปลักษณะที่ปรากฏไม่เพียงทำให้ผู้ใช้ภาษารับรู้ เห็นภาพสิ่วง่ายขึ้นแล้ว อุปลักษณะยังสามารถช่วยลดการใช้ถ้อยคำในการอธิบายการเป็นสิ่ว ทั้งนี้เนื่องจากรูปคำอุปลักษณะที่นำมาเปรียบเทียบช่วยขยายความให้เห็นรูปลักษณะ จำนวน กระบวนการเกิดสิ่ว ผลจากการเป็นสิ่วกระจ่างชัด โดยใช้คำอุปลักษณะสั้นๆ แทนการอธิบายสภาพของสิ่วที่ซับซ้อน เช่น

- ตัวอย่างที่ 5 “ไม่ได้เปลี่ยนครีมหรือเครื่องสำอางใดๆ แต่เหล่านสิ่วก็**บุกจูโจม**ใบหน้า จนพูนแบบนี้เรียกว่าสิ่วอะไร” (น้องยิราฟีนดันมะพร้าว : โຕะเครื่องแป้ง, 2556)
- ตัวอย่างที่ 6 “...แต่**ครีม** หน้านี้โดนกองทัพ**สิ่วบุกตรึม**เลย” (หัวหอมอิสแนปปี้ : โຕะเครื่องแป้ง, 2557)
- ตัวอย่างที่ 7 “...โดน**สิ่วรุมเล่นงาน**คะ...” (หัวหอมอิสแนปปี้ : โຕะเครื่องแป้ง, 2557)

รูปคำอุปลักษณะที่ชัดเจนได้ คือ (สิ่ว) “บุก” “จูโจม” และ “รุมเล่นงาน” ต่างเป็นคำที่ที่สื่อภพของศัตรู (สิ่ว) ที่มุ่งเข้ามาทำร้ายคู่ตรงข้าม ผู้ใช้ภาษานำมาเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นว่า การโดนข้าศึกศัตรูบุก ทำร้าย จูโจม รุมเล่นงาน ไม่ต่างกับการที่ไข่ม้วนได้ผิวหน้าสุดต้นรุมขุมน จนอักเสบและปะทุพูนขึ้นมาจนสร้างความเจ็บปวด และความไม่งดงามแก่ผิวมนุษย์ การใส่รูปคำอุปลักษณะดังกล่าวสื่อให้เห็นกระบวนการของโรคสิ่ว จำนวนของสิ่ว และผลกระทบที่ผู้ป่วยได้รับที่ชัดเจน แม้จะใช้คำที่สื่อความหรืออธิบายเพียงไม่กี่คำ

6. สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ภาษาทำความเข้าใจสิ่วผ่านมุมมองการรับรู้ด้วยมโนทัศน์เกี่ยวกับข้าศึกศัตรู พิจารณาได้จากรูปภาษาเชิงอุปลักษณะ ทั้งรูปคำที่ปรากฏนอกจากจะช่วยยืนยันอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มองว่า [สิ่ว คือ ข้าศึกศัตรู] ที่อันตราย น่ากลัวและส่งผลร้ายต่อมนุษย์แล้ว หากพิจารณาในเชิงหน้าที่ในการสื่อสารของอุปลักษณะ พบว่าทำหน้าที่อยู่ 2 ด้าน คือ หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิดด้วยการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมให้รับรู้ง่ายขึ้นผ่านสิ่งที่เป็นรูปธรรมคือ มองสิ่วซึ่งเข้าใจยากทั้งในแง่กระบวนการเกิด ลักษณะ และผลกระทบที่มนุษย์ได้รับผ่านรูปลักษณะ พฤติกรรม

และกระทบที่ได้รับจากมโนทัศน์เข้าศึกษาคัดรู้เพื่อสื่อความ จึงเป็นการสร้างแบบจำลองความคิดและเปลี่ยนมุมมองในเชิงมโนทัศน์แก่ผู้ใช้ภาษา และทำหน้าที่ในการเรียบเรียงความ คือ ทำให้อรรถความต่อเนื่อง มีเอกภาพและสัมพันธภาพ สะท้อนให้เห็นจากการที่ผู้ใช้ภาษาพูดถึงสิวในลักษณะเปรียบเทียบในข้อความบนกระดานสนทนาเกี่ยวกับความงาม อีกทั้งรูปคำอุปลักษณ์ยังช่วยให้มนุษย์เกิดการจดจำมโนทัศน์เกี่ยวกับสิวให้เห็นภาพ รับรู้ถึงความน่ากลัว และอันตรายผ่านมโนทัศน์เข้าศึกษาคัดรู้ นอกจากนั้นรูปคำอุปลักษณ์ แม้จะเป็นรูปคำที่สั้น แต่สามารถสื่อความอธิบายสิวได้กระจ่างชัด จึงช่วยลดความซับซ้อนของกระบวนการเกิดสิว สภาพของสิว การรักษา และผลจากการเป็นสิวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นการประหยัดถ้อยคำในการสื่อสารมากกว่าการใช้คำที่ยืดเยื้อและฟุ่มเฟือย

อภิปรายผล

ผลการศึกษา พบข้อสังเกตที่น่าสนใจหลายประเด็น **ประการแรก** ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับมุมมองความสวยงามของสังคมไทยที่สะท้อนจากการใช้ภาษาเชิงอุปลักษณ์เข้าศึกษาคัดรู้ พบว่า ผู้ใช้ภาษาไทยให้ความสำคัญกับความงามของผิวแบบไร้ที่ติ โดยปราศจากสิວอันเป็นโรคผิวหนังประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกเพศ และเป็นปัญหาสำคัญที่สุดสำคัญในวัยรุ่น จนมีการกล่าวถึงสิวว่าเป็นดังเข้าศึกษาคัดรู้ที่ สร้างความเดือดร้อนแก่มนุษย์ ดังรูปคำอุปลักษณ์เข้าศึกษาคัดรู้ที่พบ หนึ่ง อุปลักษณ์ที่ปรากฏสะท้อนว่าผู้ใช้ภาษาไม่พึงใจกับสิวเพราะเป็นสิ่งที่สร้างความไม่มั่นใจ ความอับอาย ความไม่สบายกายและใจต่อผู้ป่วย การนำมโนทัศน์ดังกล่าวมาเปรียบ เน้นย้ำให้เห็นทัศนคติเชิงลบต่อสิวว่าเป็นสิ่งเลวร้ายที่ต้องกำจัด ทั้งนี้เพราะผู้ใช้ภาษามองว่าสิวและศัตรู เป็นผู้ที่ส่งผลเสีย ผิวมนุษย์จึงต้องสมบูรณ์แบบโดยปราศจากสิວ ซึ่งรูปภาพที่ปรากฏสามารถยืนยันความคิดดังกล่าวได้เป็นอย่างดี จึงสอดคล้องแนวคิดของการศึกษาอุปลักษณ์ตามมุมมองภาษาศาสตร์ปริชาณที่ว่า ภาษากับความคิดมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เพราะมนุษย์คิดอย่างไรสามารถพิจารณาได้จากภาษาที่ใช้

ประการที่สอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้ใช้ภาษานำมโนทัศน์เข้าศึกษาคัดรู้มาเปรียบกับสิวนั้น เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์พื้นฐานที่รับรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเข้าศึกษาคัดรู้การต่อสู้ ผลกระทบจากศัตรู ฯลฯ มาทำความเข้าใจการเป็นสิวให้กระจ่างชัด กอปรกับ

การศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่ผ่านมา ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่ผู้ใช้ภาษานำมโนทัศน์ข้าศึกศัตรูมาใช้เป็นอุปลักษณะเพื่ออธิบายมโนทัศน์นามธรรม ดังเช่น วุฒินันท์ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง กิเลส: การศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ในภาษาไทย พบว่า คนไทยมองว่า [กิเลส คือ ศัตรู] สะท้อนจากรูปคำ “ฆ่ากิเลส” “กำจัดกิเลส” “ขจัดกิเลส” “ต่อสู้กับกิเลส” “เอาชนะกิเลส” ดังตัวอย่าง “*ทำอย่างไรจะเอาชนะศัตรูภายในคือกิเลสทั้งหลายได้*” บทความวิจัยเรื่อง กรรม : อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่สะท้อนความเชื่อในสังคมไทย ผลงานของ เอกพล (2561) เป็นอีกเรื่องที่ปรากฏการนำมโนทัศน์เกี่ยวกับข้าศึกศัตรูมาทำความเข้าใจเชิงเปรียบเทียบกับกรรม สะท้อนอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ [กรรม คือ ศัตรู] ดังรูปคำ “พิชิตกรรม” “แพ้กรรม” “รับมือ” “กรรมเล่น(งาน)” “จัดการ” “ชนะกรรม” เป็นต้น นอกจากนี้ยังปรากฏงานของอุมาวัลย์ (2561) ที่เสนองานวิจัยเรื่อง [คอมมิวนิสต์คือ ศัตรู] : อุปลักษณะเชิงวิพากษ์ในวาทกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ พบรูปคำอุปลักษณะ เช่น “คอมมิวนิสต์เป็นศัตรู” “ต่อสู้กับคอมมิวนิสต์” “ปราบ(คอมมิวนิสต์)” “เผชิญหน้า” “ทำลายล้าง” “ฝ่ายรุก” “ฝ่ายรับ” ฯลฯ รวมทั้งงานวิจัยของ ธนพล (2561) ที่ศึกษา “อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ความจนในภาษาไทย : กรณีศึกษาการใช้ภาษาไทยบนเว็บไซต์ของพันทิปดอทคอม พบอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ [ความจน คือ ศัตรู] ดังสะท้อนจากรูปคำ อาทิ “กำจัดความจน” “รับมือ (กับความจน)” “ความจนเข้าเล่นงาน” “พ่ายแพ้ (ต่อความจน)” “ต่อสู้ความจน” “พิชิตความจน” เป็นต้น

ทั้งนี้ยังปรากฏงานวิจัยที่ศึกษาอุปลักษณะในต่างประเทศและปรากฏการใช้มโนทัศน์ศัตรูเป็นอุปลักษณะอีกหลายเรื่อง เช่นงานของ Nicholls (2004) ที่เสนอบทความเรื่อง “What we talk about when we talk about illness” โดยกล่าวถึงอุปลักษณะที่บุคคลทั่วไปรวมถึงในบุคลากรในวงการแพทย์ใช้กล่าวถึงโรค พบว่า มีการนำมโนทัศน์ “ข้าศึกศัตรู” มาอธิบายโรคด้วย จึงสะท้อนอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ ILLNESS IS AN ENEMY ATTACKER ดังตัวอย่าง “*The virus attacks the body's red blood cells*” หรือ “*Surgeons battled to save the man's life*” รวมถึง Beger และ Flensburg (2009) ที่เสนองานวิจัยเรื่อง ANGER, LOVE and SADNESS revisited: differences in metaphors between experts and laypersons in the genre Psychology guide

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ภาษาเปรียบ [ความเศร้า คือ ศัตรู] SADNESS IS AN ENEMY ดังตัวอย่าง “When joy comes into our life we experience it freely, but when sadness or grief is present, we often struggle with them.” หรือ “First, it's not about trying to eliminate sadness or ‘fix’ it in some way. The first step is to not back away from it, but really be aware of the sensations and thoughts that spin the feeling.” จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้น น่าสังเกตว่าในทัศนคติศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่ จะถูกนำมาเปรียบเทียบเพื่อทำความเข้าใจในทัศนคติในเชิงลบที่ส่งผลร้ายต่อมนุษย์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นโรค ความจน กรรม กิเลส คอมมิวนิสต์ อาภรณ์เศร้า รวมถึง “สิ่ว” ในบทความวิจัยนี้ด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพิจารณาว่า การที่งานวิจัยอุปลักษณณ์ในต่างประเทศ และประเทศไทยปรากฏการนำทัศนคติดังกล่าวมาใช้เป็นแบบเปรียบเทียบสะท้อนให้เห็นว่า “ศึกษาค้นคว้า” เป็นทัศนคติสากลที่อยู่ในระบบการรับรู้ของมนุษย์ทั่วไป

ประการที่สาม บทความนี้เก็บข้อมูลจากการใช้ภาษาบนสื่อออนไลน์ซึ่งถือว่ามีความทันสมัย เพราะแหล่งข้อมูลดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในปัจจุบัน ทั้งในแง่ความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การเข้าถึงประชาชนทุกเพศ ทุกอายุ และสะท้อนปรากฏการใช้ภาษาในสังคมได้ ทั้งนี้งานวิจัยทางภาษาและภาษาศาสตร์ของไทยหลายเรื่องมีการนำข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ตหลายแห่งมาศึกษา รวมทั้งจากเว็บไซต์พันทิปดอทคอมด้วย เช่น งานของ ชัชวดี (2544) ศิริพร (2548) รัชนิยา (2556) Siyuan รัชนิยา และมนตรี (2556) ศุภชัย (2556) ธนพล (2560, 2561) ธนพล และวิรัช (2560) ธัญพิมล และทินวัฒน์ (2561) ฯลฯ งานวิจัยเหล่านี้แสดงผลการวิเคราะห์ภาษา ตลอดจนชี้ให้เห็นปรากฏการณ์ทางภาษาในสังคมได้อย่างเป็นระบบและน่าสนใจอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยทางด้านภาษาและภาษาศาสตร์ในปัจจุบันและอนาคต

ประการสุดท้าย ทฤษฎีอุปลักษณณ์เชิงทัศนคติของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน (1980) แม้จะมีอายุราว 40 ปีแล้ว แต่ในปัจจุบันแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวยังสามารถใช้ศึกษาภาษาได้ดี ทั้งนี้เนื่องจาก งานวิจัยอุปลักษณณ์ในอดีตบางเรื่องที่เคยศึกษาประเด็นหนึ่ง ๆ ในปัจจุบันสามารถนำมาศึกษาได้ใหม่เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ เปรียบเทียบ ขยาย

ขอบเขตการศึกษา และพิจารณาปรากฏการณ์ทางภาษาที่เปลี่ยนไป เพราะสังคมมนุษย์มีการเคลื่อนไหว และพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ความคิดมนุษย์รวมถึงภาษาที่ใช้สื่อความคิดก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เช่น ในอดีตผู้ใช้ภาษาอาจมองว่าความรักเปรียบได้กับยารักษาโรค แต่คนยุคปัจจุบันอาจมองว่า ความรักเปรียบได้กับของมีค่า ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะระบบความคิดแบบทุนนิยมเข้ามามีบทบาทในสังคม ผู้วิจัยจึงมองว่า อุปลักษณะเชิงมนทัศน์จึงไม่ใช่แนวคิดทฤษฎีที่เก่า หากแต่มีความร่วมสมัย และสามารถเป็นเครื่องมือที่ช่วยไขความคิด และตีแผ่กระบวนการทำความเข้าใจสรรพสิ่งของมนุษย์ในสังคมอดีตและปัจจุบันได้ ทำนองเดียวกับบทความวิจัยนี้ที่ศึกษาอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ของคนไทยที่มองว่าสิวเป็นข้าศึกศัตรู ในอนาคต 10 ปีข้างหน้าผู้ใช้ภาษาอาจไม่มองในมุมดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้ภาษา ฉะนั้น แม้ว่าโลกจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงไปสักเพียงใด อุปลักษณะก็ยังเป็นกลวิธีทางภาษาสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนต่างมีการใช้อุปลักษณะสื่อสารทั่วไป ทั้งนี้ก็เพื่อสื่อความคิดหรืออธิบายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจแจ่มชัด ตามแต่ประสบการณ์ การรับรู้ การมองโลก และการตีความของแต่ละบุคคล จึงกล่าวได้ว่าทฤษฎีอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ นับว่าเป็นทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ และจะอยู่คู่กับวงการภาษาศาสตร์สืบไป

7. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้ช่วยขยายขอบเขตการศึกษาอุปลักษณะตามแนวคิดภาษาศาสตร์ปริชานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถนำองค์ความรู้ที่พบไปเติมเต็มกระบวนการวิจัย และการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาต่อไป อย่างไรก็ตาม ควรมีการต่อยอดศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับสิวในภาษาไทยให้กว้างขวางขึ้นเพราะจากการสำรวจกลุ่มข้อมูลพบว่า มีการเปรียบสิดด้วยมนทัศน์อื่น ๆ เช่น เปรียบสิดเป็นเพื่อน พี่สิดตัวร้าย ฯลฯ มนทัศน์เหล่านี้ อาจสื่อให้เห็นมุมมองเชิงบวกหรือลบของคนไทยที่มีต่อสิด รวมถึงหากมีการศึกษาอุปลักษณะสิดของประเทศอื่นร่วมด้วย อาจทำให้เห็นระบบการรับรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสิดเพิ่มเติม ซึ่งอาจมีความเหมือนหรือแตกต่างกันไปตามสภาพสังคม และวัฒนธรรม

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เขียน

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

E-mail: matomtuk@hotmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(Corresponding Author)

E-mail: wirat@kku.ac.th

เอกสารอ้างอิง

ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2538). การศึกษามโนทัศน์ของคำว่า เข้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษร
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

_____. (2544). การใช้ภาษาใน “ห้องสนทนา”. วารสารศิลปศาสตร์, 1(1), 77-92.

_____. (2548). อุปลักษณะตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน. วารสาร
ศิลปศาสตร์, 5(1), 1-16.

เชิดชัย อุดมพันธ์. (2555). อุปลักษณะเกี่ยวกับโรคในภาษาไทยถิ่นใต้. วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์.
กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ธนพล เอกพจน์. (2560). “ความจน คือ โรค”: อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาไทย
ที่สะท้อนผ่านการใช้ภาษาบนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม. วารสารมนุษยศาสตร์
ฉบับบัณฑิตศึกษา, 6(1), 93-109.

_____. (2561). อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ความจนในภาษาไทย: กรณีศึกษาการใช้
ภาษาไทยบนเว็บไซต์ พันทิปดอทคอม. วารสารมนุษยศาสตร์, 16(1), 377-400.

- ธนพล เอกพจน์ และวิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2560). “ความทุกข์ คือ โรค” : อุปลักษณะมโนทัศน์ที่สะท้อนผ่านรูปคำอุปลักษณะในภาษาไทย. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences*, 7(2), 38-58.
- ธัญพิมล เทพไกรวัล และทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ. (2561). ลักษณะภาษาในการตั้งชื่อเฟซบุ๊กของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences*, 8(1), 186-208.
- นววรรณ พันธุเมธา. (2555). *คลังคำ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- นิวัติ พลนิกร. (2527). *สว. นิตยสารหมอชาวบ้าน*, 10.
- นพรัตน์ น้อยเจริญ และสิริวรรณ นันทจันทุล. (2561). “แม่คือนักบริหาร” ถ้อยคำอุปลักษณะที่สะท้อนจากผู้ใช้งานในนิตยสารเกี่ยวกับแม่และเด็ก. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 38(1), 65-85.
- ปิยภรณ์ อบแพทย์. (2552). *อุปลักษณะเกี่ยวกับชีวิตในหนังสือธรรมะ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยมลภัทร ภัทรคุปต์. (2553). *อุปลักษณะความตายในหนังสือธรรมะ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม. (2556). *อุปลักษณะความสุขในบล็อกไทย*. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*, 14(2), 132-138.
- รัชนิยา กลิ่นน้ำหอม และพฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. (2560). *น้ำท่วมคือสงครามและประชาชนคือเหยื่อ* :
- มโนทัศน์ที่สะท้อนจากพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ*, 19(37), 114-125.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- วิกิพีเดีย. (2561). *พันทิป.คอม*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/พันทิป.คอม>.

- วิลาวณย์วิษณุเวทิน. (2550). *อุปลักษณะในหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ. (2555). กิเลส: การศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ในภาษาไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 19(2), 24-41.
- วรวรรณา เพ็ชรกิจ. (2551). *การศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับโรคมะเร็งในภาษาไทยตามแนวปริธานศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ปัญญาเมธิกุล. (2548). ภาษาในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 27, 63-71.
- ศุภชัย ต๊ะวิชัย. (2549). *อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2556, มกราคม-เมษายน). มโนทัศน์พื้นที่ในภาษาไทย: กรณีศึกษาคำว่า 'หลัง' ที่ปรากฏใน
- เว็บไซต์พันทิปดอทคอม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(1), 131-148.
- _____. (2561, กรกฎาคม – ธันวาคม). สถานภาพงานวิจัยอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ในภาษาไทย. *วารสารอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 40(2), 202 – 254.
- สุรเชษฐ์ พิชาติพงศ์เผ่า. (2553). *อุปลักษณะชีวิตในหนังสือแนะนำการดำเนินชีวิต: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมโนทัศน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันโรคผิวหนัง กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2561). *สิว (Acnes)*. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561, จาก http://inderm.go.th/news/view.php?id_view=616.

- อุมาวัลย์ ขาติไอยรานนท์. (2561). [คอมมิวนิสต์ คือ ศัตรู] : อุปลักษณะเชิงวิพากษ์ใน
วาทกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ. ใน *การประชุมหาญวิชาการระดับชาติ
และนานาชาติ ครั้งที่ 9*. 20 กรกฎาคม 2561. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (หน้า
165-178).
- เอกพล ดวงศรี. (2561). กรรม : อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่สะท้อนความเชื่อในสังคมไทย.
วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 10(1), 86-102.
- Siyuan, Z. รัชณีญา กลิ่นน้ำหอม และมนตรี เจียมจรวงศ์. (2556). "ชีวิตคืออะไร":
มโนทัศน์ชีวิตในเว็บบล็อกของไทยและจีน. *วารสารวชนะ*, 1(2), 43-60.
- Beger, A.; & Flensburg, J. (2009). *ANGER, LOVE and SADNESS revisited:
differences In metaphors between experts and laypersons in the genre
Psychology guide*. Retrieved November 10, 2018, from [http://www.
metaphorik.de/sites/www.metaphorik.de/journal-pdf/16_2009_be-
gerjaekelpdf](http://www.metaphorik.de/sites/www.metaphorik.de/journal-pdf/16_2009_begerjaekelpdf).
- Goatly, A. (1998). *The Language of Metaphors*. London : Routledge.
- Halliday M.A.K. (1994). *An introduction to functional grammar*. (2nd ed). London
: E.Arnold.
- Kövecses, Z. (2010). *Metaphor: A Practical Introduction*. 2nd ed. Oxford: Oxford
University Press.
- Lakoff, G. and Johnson, M. (1980). *Metaphor we live by*. Chicago and London:
University of Chicago Press.
- Nicholls, A. (2004). *What we talk about when we talk about illness*. Retrieved
November 10, 2018, from [http://www.macmillandictionaries.com/
MED-Magazine/January2004/15-metaphor-illness-print.htm](http://www.macmillandictionaries.com/MED-Magazine/January2004/15-metaphor-illness-print.htm).